

2014

RAPORT DE ACTIVITATE

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

2014

RAPORT DE ACTIVITATE

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

Cuvânt înainte	4
Date statistice privind petițiile primite în anul 2014 și activitatea de soluționare	5
Caracteristicile anului 2014 în activitatea de soluționare	5
Distribuirea petițiilor primite de C.N.C.D. în perioada 2002- 2014	6
Activitatea de soluționare a petițiilor în anul 2014	10
Hotărâri de constatare în anul 2014	11
Activitatea contencioasă și de „expertizare judiciară” a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării	15
Promovabilitatea „examenului judiciar” la care au fost supuse hotărârile Colegiului director în cursul anului 2014	16
Rezultatele statistice ale demersurilor judiciare inițiate în scopul angajării răspunderii civile delictuale	17
Extras (demonstrativ) din cazuistica de contencios a C.N.C.D.	19
Situația statistică a activității biroului teritorial Mureș în anul 2014	30
Exemple din jurisprudența constatărilor Colegiului director al C.N.C.D.	33
Prevenirea formelor de discriminare	43
Proiecte derulate de C.N.C.D. din fonduri europene	51
Reprezentarea României la nivel internațional	55
Grupul de lucru pentru Formare/Elaborare de Politici	55
Grupul de lucru dezvoltare strategică	56
Grupul de lucru pe problematica de gen	56
Grupul de lucru pe probleme de legalitate	56
Activitatea de reprezentare la nivel internațional a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării prin participare la întruniri, dezbateri și reuniuni internaționale în domeniul nediscriminării	58
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în presa scrisă	62
Cheltuieli bugetare, date de ordin financiar și de personal	65
Concluzii	66

Cuvânt înainte

Prezentul raport cuprinde activitatea relevantă a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în domeniile principale în care își desfășoară atribuțiile.

Capitolele principale ale raportului de activitate sunt reprezentate de:

- Date statistice privind petițiile primite spre soluționare în anul 2014,
- Activitatea de contencios și de reprezentare în instanțele de judecată,
- Activitatea biroului teritorial Mureș,
- Exemplificarea unor cazuri de constatare a faptelor de discriminare soluționate de Colegiul director al C.N.C.D. în anul 2014,
- Activitatea de prevenire a C.N.C.D. desfășurată din bugetul propriu și/sau în parteneriat cu alte instituții publice sau organizații neguvernamentale din domeniul nediscriminării,
- Reprezentarea României la nivel internațional în domeniul nediscriminării,
- Proiecte derulate de C.N.C.D. din fonduri europene,
- Reflectarea activității C.N.C.D. în presa scrisă,
- Date privind cheltuielile bugetare și resurse umane proprii C.N.C.D.

Supunem materialul de față spre studiu și analiză, invitându-vă, totodată, să formulați recomandările pentru îmbunătățirea activității instituției.

Date statistice privind petițiile primite în anul 2014 și activitatea de soluționare

Caracteristicile anului 2014 în activitatea de soluționare:

Cel mai mare cuantum de amendă dispus în cadrul aceleiași hotărâri de la înființarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării 64 000 lei;

Cele mai puține petiții provin din regiunea Vest (39);

Cele mai multe petiții provin din București și Ilfov (268), regiunea Centru (90);

Cele mai puține petiții înregistrate pentru domeniul acces locuință (2);

Cele mai multe petiții înregistrate pentru domeniul acces angajare și profesie (369);

Cele mai puține petiții sunt înregistrate pentru criteriile rasă (2), infectare HIV (3), boală cronică necontagioasă (9) și orientare sexuală (9);

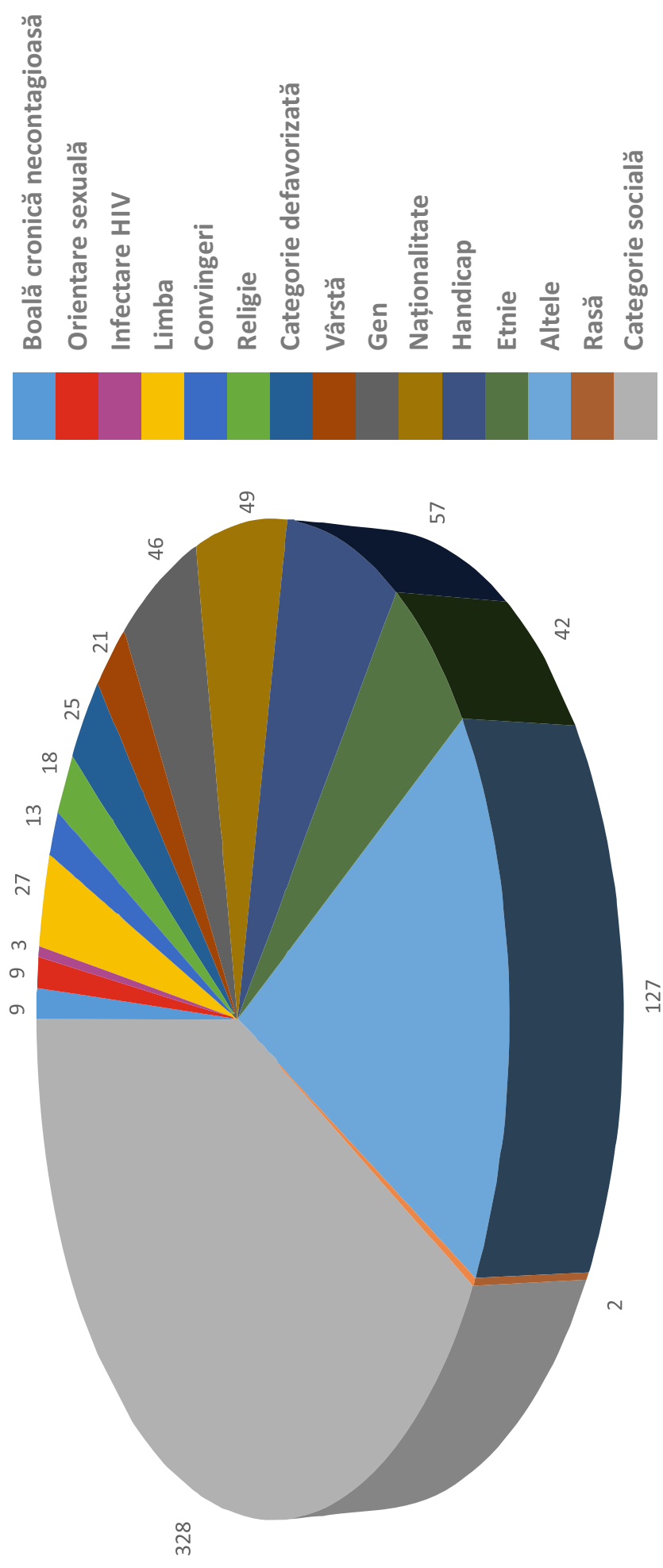
Cele mai multe petiții sunt înregistrate pentru criteriile categorie socială (328) și altele (127);

Toate criteriile prevăzute de OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată sunt prezente în petițiile adresate Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

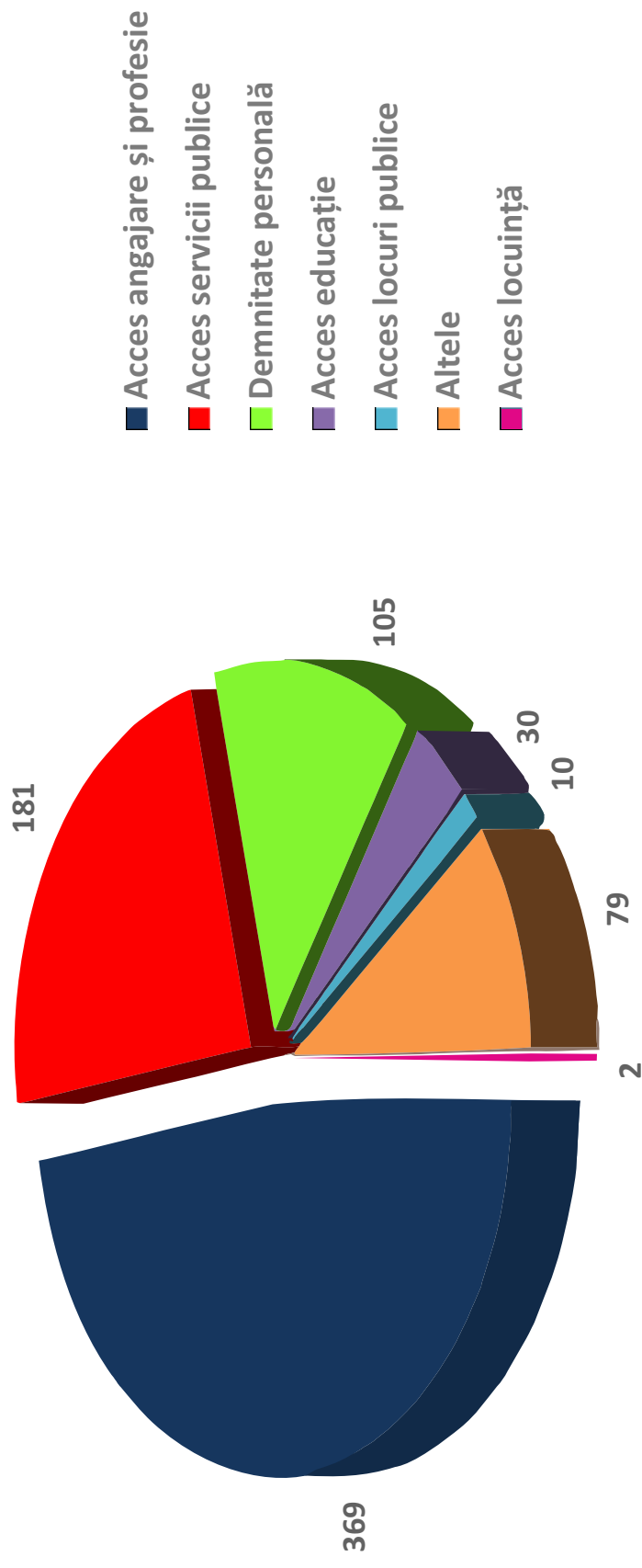
Distribuirea petițiilor primite de C.N.C.D. în perioada 2002 - 2014

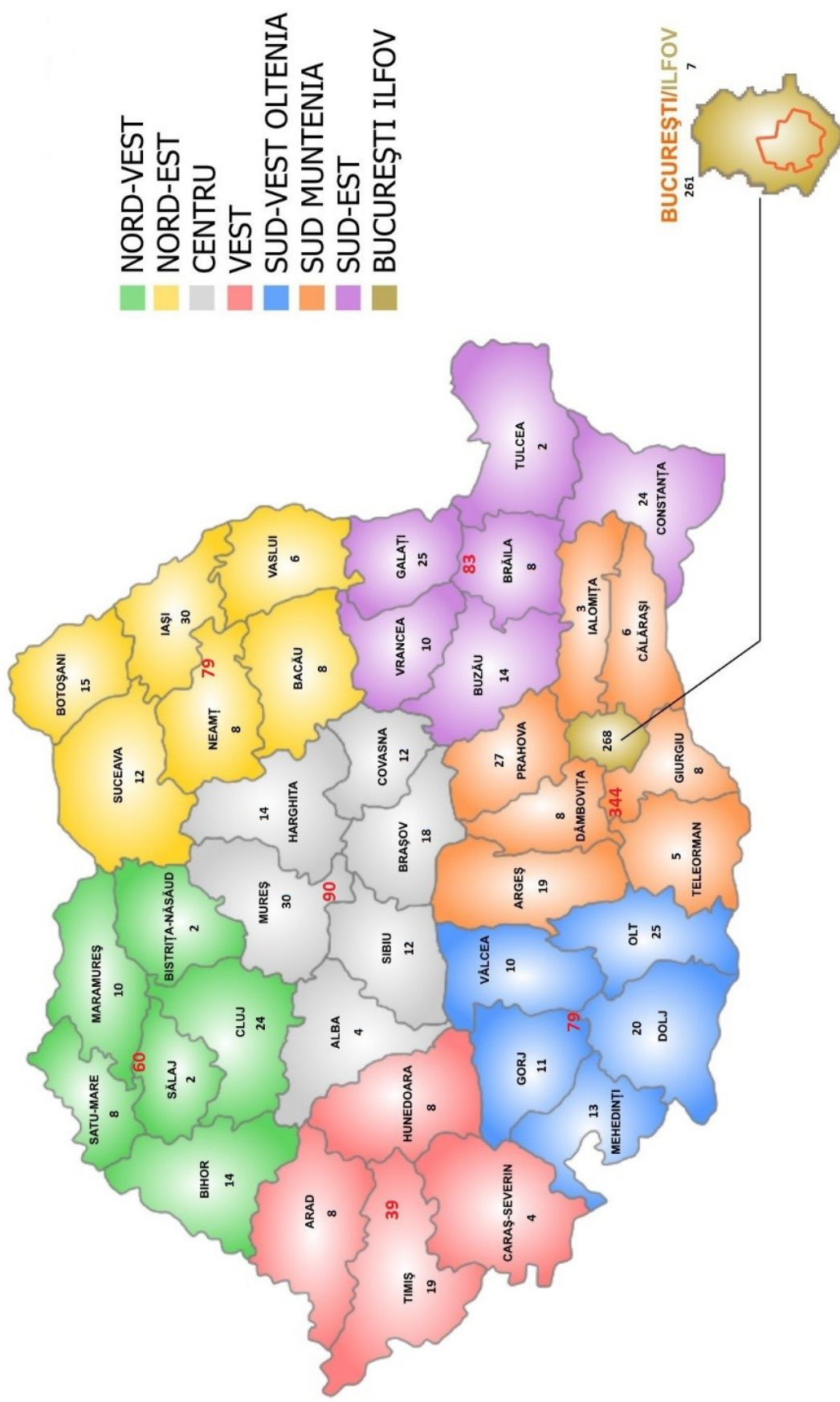
CRITERII	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Boală cronică necontagioasă	0	0	6	2	3	2	4	2	0	1	6	9	9
Orientare sexuală	1	5	6	9	6	7	6	6	4	8	3	13	9
Infectarea HIV	0	1	15	10	5	3	7	1	3	1	5	4	3
Limba	0	2	1	2	2	7	11	13	16	10	43	38	27
Convingeri	4	12	23	19	8	10	14	13	4	2	15	14	13
Religie	2	9	9	11	8	12	15	6	6	5	5	11	18
Categorie defavorizată	2	0	10	6	4	26	22	9	7	14	10	13	25
Vârstă	6	11	14	17	10	10	24	10	9	16	5	18	21
Gen	3	14	13	9	11	22	32	9	18	15	21	31	46
Naționalitate	1	12	21	39	20	39	54	28	42	33	49	61	49
Handicap	3	31	18	21	20	70	55	49	38	42	45	42	57
Etnie	34	66	45	85	69	82	62	62	54	62	61	66	42
Altele	52	184	108	61	132	32	159	96	83	81	69	121	127
Rasă	0	0	1	1	2	0	0	2	1	0	0	3	2
Categorie socială	26	126	63	90	132	514	372	222	193	175	211	414	328
TOTAL	134	473	353	382	432	836	837	528	478	465	548	858	776

Repartizarea dosarelor pe criterii 2014

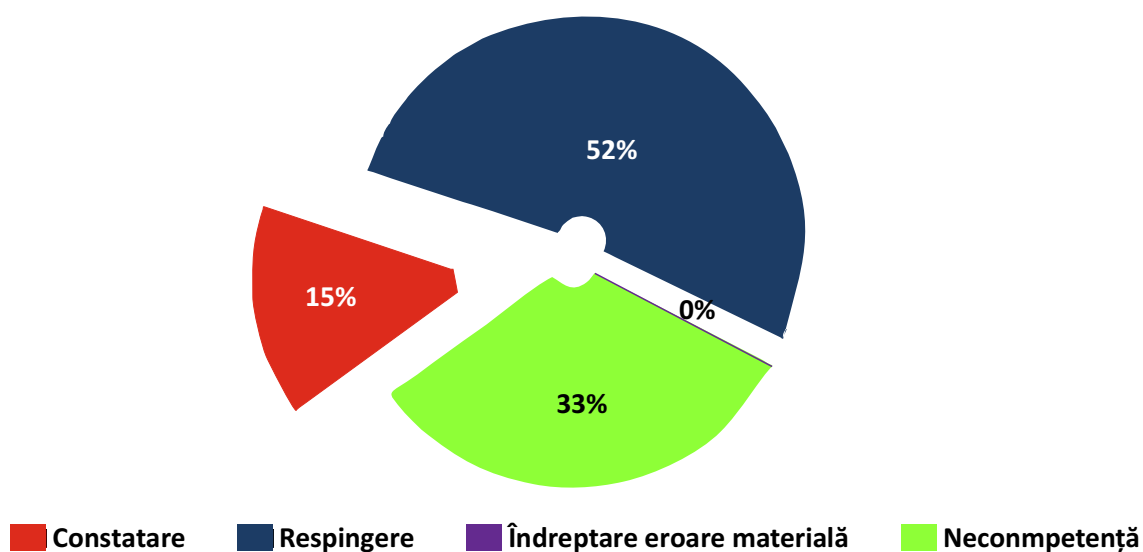
Repartizarea dosarelor pe domenii 2014

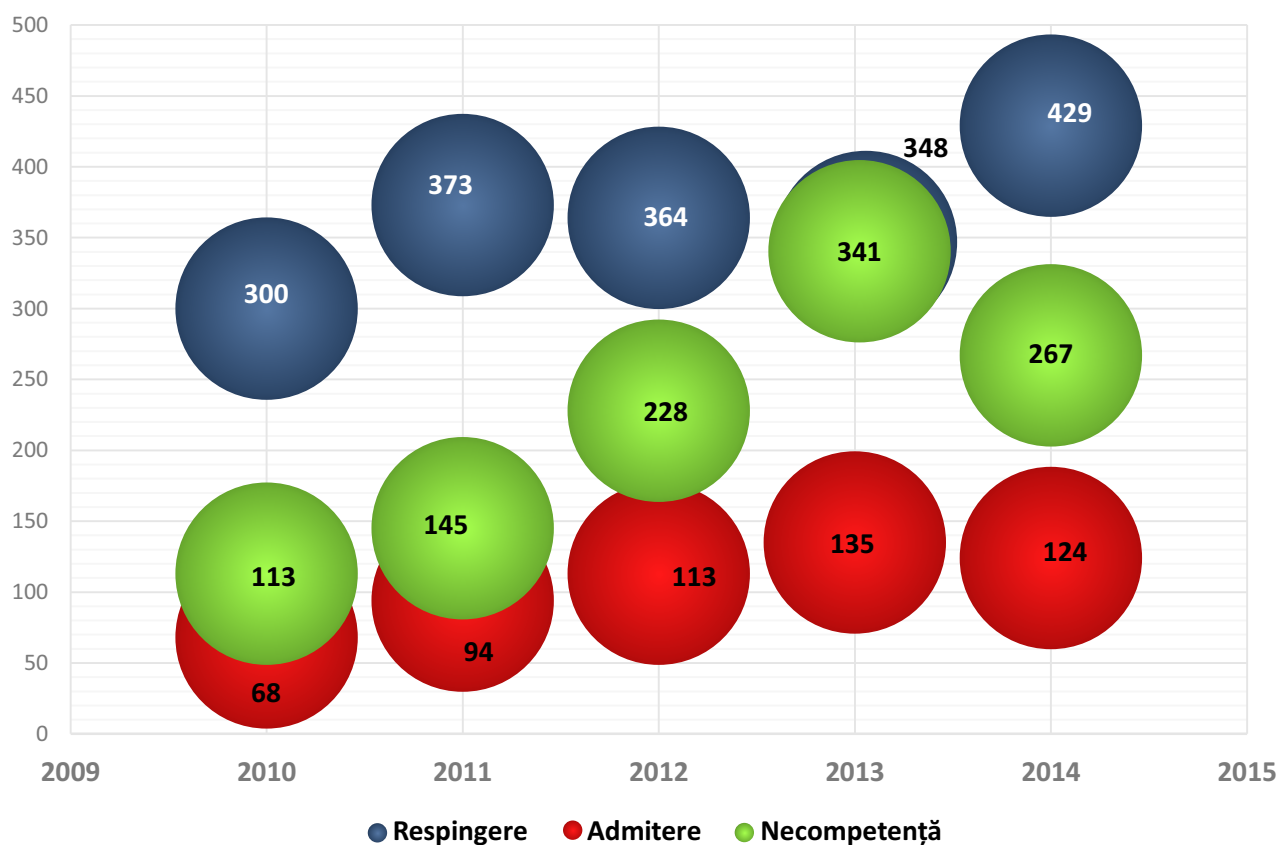

Activitatea de soluționare a petițiilor în anul 2014

Pronunțările Colegiului director în anul 2014

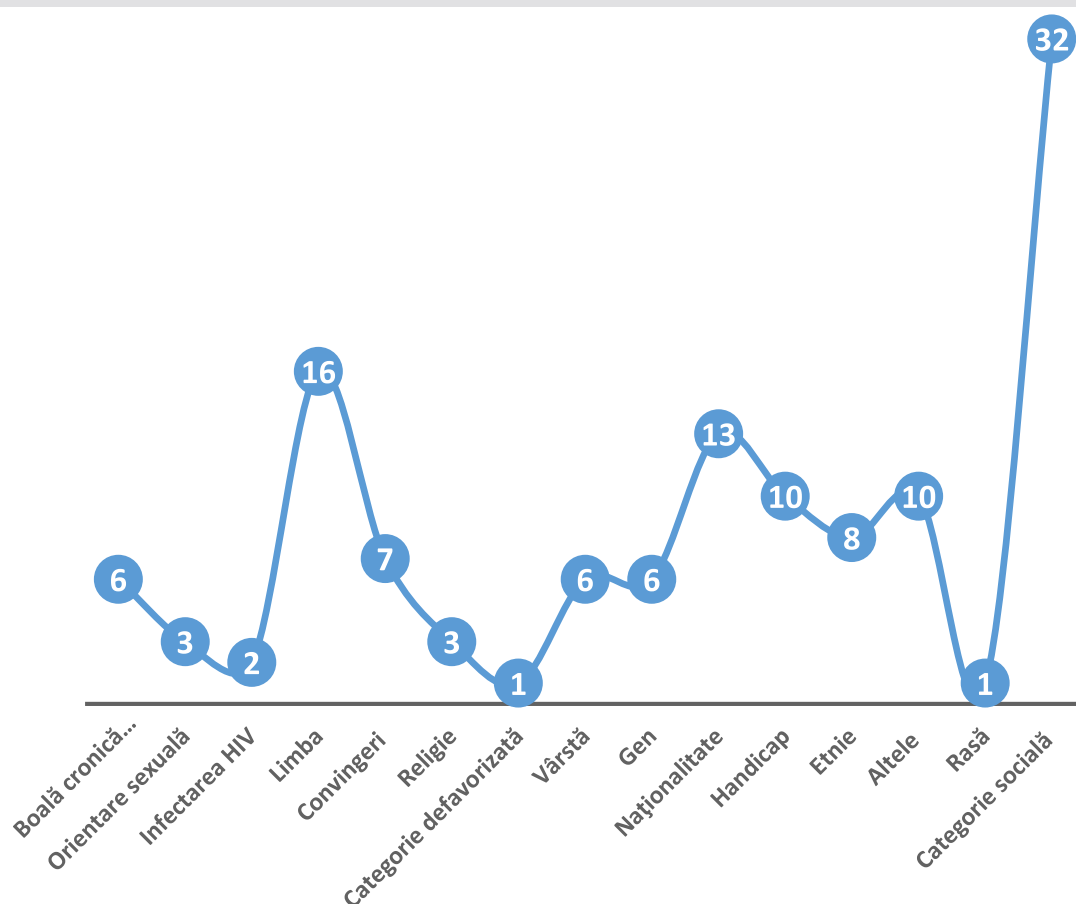

Modalitatea de soluționare a dosarelor comparativ în perioada 2010 - 2014

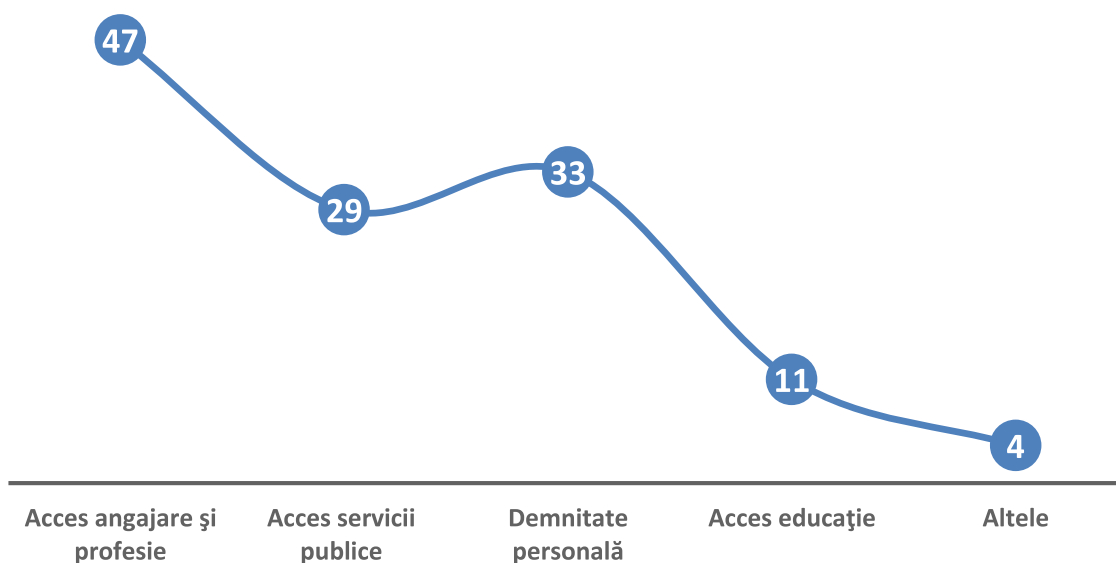

Hotărâri de constatare în anul 2014

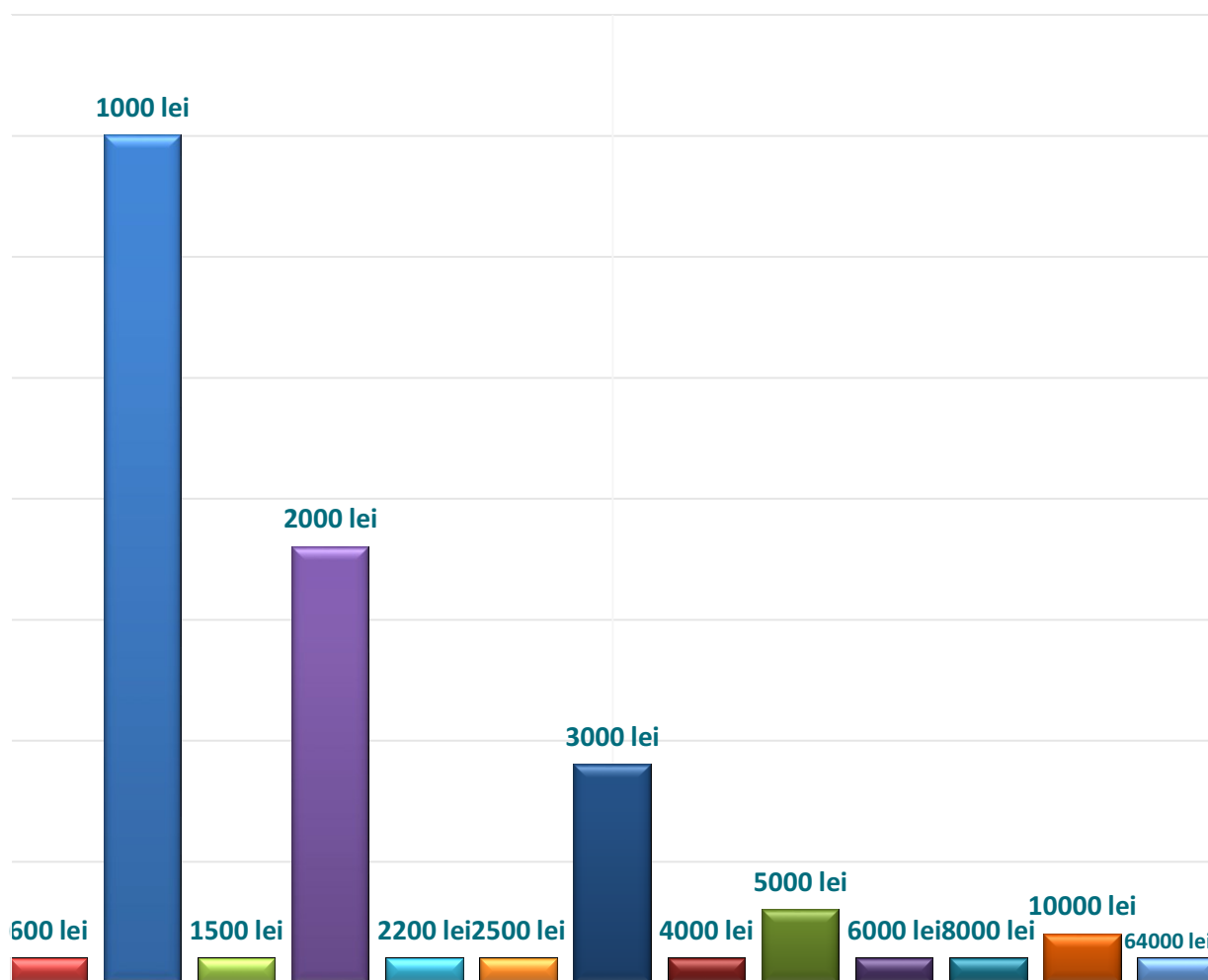
Constatările în anul 2014 în funcție de criterii

Constatările în anul 2014 în funcție de domenii

Cuantumul și numărul amenzilor în anul 2014

Cea mai mică amendă 600 lei

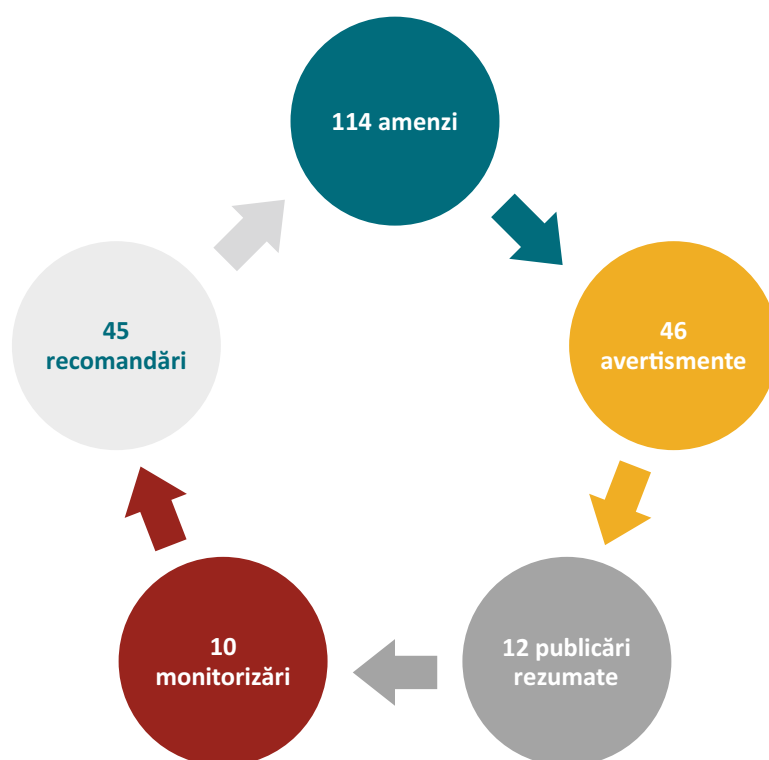
Cea mai mare amendă 64 000 lei* cumulată într-o singură hotărâre

Cea mai mare amendă (sumă) 10 000 lei

Cele mai multe amenzi 1 000 lei (45)

Total amenzi 221 800 lei

*Amenda de 64 000 lei se regăsește într-o singură hotărâre reprezentând 32 de amenzi (32*2000 lei)

Criteriu / Constatări total 2014	Amendă	Recomandare	Avertisment	Monitorizare	Publicare rezumat hotărâre
Boală cronică necontagioasă	6	1	2		1
Orientare sexuală	2		1		
Limba	2	14	7	9	3
Convingeri	6		1		1
Vârstă	2		4		
Categorie defavorizată		1	1		
Religie	2		1		1
Gen	2	2	3		1
Naționalitate	10	5	4		1
Handicap	46	6	3	1	3
Etnie	9	1	2		
Altele	2	6	7		
Categorie socială	23	7	8		1
Infectarea HIV	2	2	1		
Rasă			1		
TOTAL	114	45	46	10	12

Constatări la dosare din 2014	Amendă	Recomandare	Avertisment	Monitorizare	Publicare rezumat hotărâre
Acces angajare și profesie	34	8	14		2
Acces educație	10	5	5		2
Acces locuire					
Acces locuri publice					
Acces servicii publice					
<i>administrative</i>	5	22	12	10	5
<i>bancare</i>	2	1			
<i>de sănătate</i>		1	1		
<i>de transport</i>	39	1			
<i>juridice</i>					
Altele	2		2		
Demnitate personală	22	7	12		3
TOTAL	114	45	46	10	12

Activitatea contencioasă și de „expertizare judiciară” a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, autoritate de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, se plasează în rândul autorităților administrative centrale, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială, concordant prevederilor art. 20 din O.G. nr. 137/2000R, raportat la cele ale art. 2 alin. (1), lit. d și e din Legea 554/2004, precum și art. 21 alin. (4) și art. 126 alin. (6) din Legea fundamentală.

Prin dispozițiile O.G. nr. 137/2000, legiuitorul național reglementează, distinct domeniului penal, două forme de sancțiuni juridice, respectiv:

- **sanctiunea administrativ-contravențională**, care, adecvat esenței sale juridice, deține exclusiv caracter represiv și coercitiv-punitiv față de contravenient, neînglobând per se și o reparație de natura despăgubirii efective, materiale pentru victima discriminării;

- **„sanctiunea civilă”**, care se circumscrie domeniului răspunderii civile delictuale, sancțiune conturată prin funcția sa reparatorie ce consistă în obligarea subiectului activ al discriminării la repararea prejudiciului cauzat, respectiv repunerea în situația anterioară, prin înlăturarea tuturor consecințelor dăunătoare ale ilicitului de natură discriminatorie. Trăsătura efectivă, proporțională și disuasivă a sancțiunii în cauză rezidă din rolul precumpănitor recuperatoriu și proteguitor în favoarea subiectul pasiv al discriminării.

Sanctiunea juridică de natură contravențională incidentă tuturor formelor de discriminare, pe orice criteriu, săvârșite pe teritoriul României, se circumscrie competenței absolute a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Angajarea răspunderii juridice de tip contravențional în materia nediscriminării se produce într-un cadru administrativ-jurisdicțional, în contextul soluționării, cu putere de adevăr legal, a unui litigiu juridic, după o anumită procedură specială care subsumează caracteristicile fundamentale ale jurisdicției speciale administrative: facultativitatea și gratuitatea jurisdicției, indendența funcțională a autorității jurisdicționale, respectarea principiilor asigurării dreptului la apărare și garantării contradictorialității, fixarea examenului judiciar aplicabil actelor administrativ-jurisdicționale în competența instanțelor de contencios administrativ.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării constată săvârșirea faptelor de discriminare prin „hotărâre” – act, adecvat dispozițiilor art. 20 din O.G. nr. 137/2000R, și în acord cu prevederile „Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor”, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 348 din 06.05./2008, adoptată în baza art. III, alin. 1 – Cap. IV din O.G. nr. 137/2000R.

Potrivit dispozițiilor art. 20, alin. (9) și (10) din O.G. nr. 137/2000, republicată, coroborat cu art. 6 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, hotărârile Colegiului director, prin care se constată și

se sancționează contravențional faptele de discriminare, pot fi atacate la instanța de contencios administrativ, în termenul legal de 15 zile de la comunicare, per a contrario, aceste acte administrativ-jurisdicționale („de constatare și sancționare contravențională”) constituie de drept titlu executoriu.

Activitatea contencioasă constând în reprezentarea juridică a intereselor Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, aici în contextul controlului de legalitate și temeinicie aplicat hotărârilor Colegiului director, este asigurată de către Serviciul Juridic, Contencios și Contracte din cadrul Direcției Juridice a Consiliului.

Promovabilitatea „examenului judiciar” la care au fost supuse hotărârile Colegiului director în cursul anului 2014

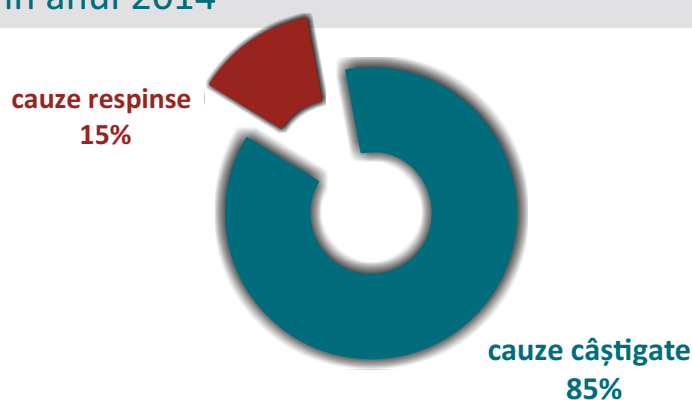
În cursul anului 2014, instanțele judecătorești competente (Curți de Apel și Înalta Curte de Casație și Justiție) au judecat un număr de **301 cauze** (dintre care: 132 intentate anterior anului 2014, iar 169 a.c.), al căror obiect l-a constituit controlul de legalitate și temeinicie aplicat hotărârilor C.N.C.D. adoptate în baza art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

În urma controlului de legalitate și temeinicie aplicat hotărârilor C.N.C.D. în cursul anului 2014, instanțele judecătorești **au dat câștig de cauză Consiliului în 135 de cauze**, iar în **32 cauze** acțiunile promovate împotriva hotărârilor **au fost admise** (în cazul acestora din urmă, trebuie menționat, pe de o parte, că un nr. de 9 cauze au avut obiect similar, ba chiar unele au vizat și aceeași hotărâre, iar pe de altă parte că soluțiile au fost pronunțate, în cea mai mare măsură, de către instanțele de fond, judecarea continuându-se la instanța de recurs).

La finalul anului 2014, 176 de cauze se aflau, în continuare, în curs de judecare pe rolul instanțelor de judecată (fond/recurs).

Astfel, potrivit rezultatelor statistice (luându-se aici în seamă aspectul că o proporție considerabilă – **aprox. 25% – din nr. de cauze pierdute vizează fie aceeași hotărâre**, fie cauze cu obiect similar, ceea ce presupune de plano o soluție unitară, sub consecința unificării statistice a acestor cazuri), promovabilitatea, în genere, a „examenului judiciar” în speță s-a menținut la un grad ridicat, comparabil cu cel obținut în anii anteriori – aprox. 85%.

Soluțiile instanțelor în anul 2014

Rezultatele statistice ale demersurilor judiciare inițiate în scopul angajării răspunderii civile delictuale

Notă introductivă:

În temeiul art. 27 din O.G. nr. 137/2000R, persoana care se consideră discriminată poate formula în fața instanței de judecată o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. Judecarea cauzei are loc cu citarea obligatorie a Consiliului.

Așadar, prin O.G. nr. 137/2000, legiuitorul național a înțeles să instituie în domeniul nediscriminării, pe lângă răspunderea administrativ-contravențională, și răspunderea civilă delictuală, conturată prin funcția sa reparatorie ce consistă în obligarea „discriminatorului” la repararea prejudiciului cauzat, respectiv repunerea în situația anterioară, prin înlăturarea tuturor consecințelor dăunătoare ale ilicitului de natură discriminatorie.

Prin reglementarea procedurii juridice a „sanționării civile” în domeniul nediscriminării, de competența exclusivă a instanței de drept comun, legiuitorul a urmărit ca judecata acțiunilor cu obiect „repararea prejudiciului cauzat prin acte și fapte de discriminare”, pe cale delictual-civilă, să se realizeze cu participarea procesuală a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Participarea procesuală de jure a Consiliului în astfel de cauze judecătorești se realizează în calitatea specială de „monitor al cazurilor de discriminare”, „consultant judiciar”, „expert” în domeniul nediscriminării, fără, deci, să-i fie atribuită calitate procesuală pasivă, fiind, astfel, protejat de obligațiile dispozitive ale hotărârilor judecătorești pronunțate în aceste cauze.

O astfel de participare procesuală a C.N.C.D. în temeiul art. 27 din O.G. nr. 137/2000 are la bază funcția de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte, precum și cu statutul de organism specializat - posesor al cunoștințelor juridice (teoretice și practice) fundamentale în domeniul egalității în drepturi și al nediscriminării.

În această împrejurare procesuală, forul consultativ-expert (C.N.C.D.) poate emite, ex officio, „puncte de vedere cadru-directive”, menite să învedereze legislația națională și comunitară antidiscriminare, respectiv mecanismul tehnico-juridic de interpretare și aplicare specific acestei legislații, sau, după caz, la solicitarea expresă a instanței (și în măsura în care dispune de toate aspectele de fapt și de drept, inclusiv de probele scrise și testimoniale administrate în cauza judiciară), „expertize - opinii juridice

de specialitate”, în esență lucrări procesuale cu valoare de „consultanță judiciară” în domeniul egalității în drepturi și al nediscriminării.

Precizăm că participarea procesuală a C.N.C.D. în baza art. 27 din O.G. nr. 137/2000R privește toate cauzele judecătorești, indiferent de obiectul concret al acestora (conflicte de muncă, anulare de acte administrative, reziliere de contracte, refuzul de soluționare a unor cereri sau alte pretenții, drepturi bănești etc.), care vizează în sens larg principiul nediscriminării, intentate pe rolul tuturor instanțelor de judecată competente material și teritorial de pe întreg teritoriul României.

Dincolo de inerentele dificultăți de ordin practic (a se reține emiterea, printr-un nr. limitat de experți în materie - personalul de specialitate juridică din cadrul Direcției Juridice a Consiliului -, „expertizelor judiciare” în toate cauzele judecătorești, fond și recurs, repartizate tuturor completelor de judecată din cadrul tuturor instanțelor de judecată de pe întreg teritoriul României), se impune precizarea că în toate cauzele în care Consiliul a elaborat astfel de lucrări procesuale de specialitate, soluțiile judecătorești au fost pronunțate în acord cu acestea.

Raportarea rezultatelor statistice:

În anul 2014, C.N.C.D. a fost chemat în instanță, în calitate de for consultativ - „**expert specializat**”, pentru a emite „puncte de vedere de specialitate” (lucrări procesuale cu valoare de „consultanță judiciară”), **în 526 cauze civile noi**, al căror obiect viza angajarea răspunderii civile delictuale (despăgubirea victimei) ca urmare a încălcării principiului nediscriminării.

Cauzele judecătorești aflate pe rolul instanțelor de judecată în cursul anului 2014 (intentate atât în a.c., cât și anterior, dar a căror judecată s-a continuat în anul 2014) se clasifică statistic în raport cu obiectul acestora, după cum urmează:

**categoria „alte cereri” (conflicte de muncă, anulare act administrativ, reziliere contract, refuz soluționare cerere, pretenții - altele decât drepturile bănești/salariale - etc.).*

Soluțiile pronunțate în cursul anului 2014 de către instanțele de judecată investite cu angajarea răspunderii delictual-civile în materia nediscriminării, la care C.N.C.D. a participat procesual în calitate de „expert specializat”, se raportează astfel:

Extras (demonstrativ) din cazuistica de contencios a C.N.C.D.

Speța 1.

I. Expunere sumară de facto:

C.N.C.D. a fost sesizat cu privire la fapta de discriminare constând în (generic): **îngrădirea dreptului la educație** prin interdicția impusă la înscrierea cu privire la concursul de admitere în cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” a persoanelor care au beneficiat anterior de o finanțare de la buget pentru un program de licență.

II. Soluția dispusă prin Hotărârea C.N.C.D. nr. 40/22.01.2014:

Analizând înscrisurile și lucrările dosarului în raport cu motivele invocate de către părți și dispozițiile legale aplicabile, Colegiul Director al C.N.C.D., prin Hotărârea nr. 40/22.01.2014, a decis că aspectele sesizate întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este prevăzută de art. 2 alin. 1, coroborat cu art. 11, alin. 1 și 2 din O.G. nr. 137/2000R.

III. Controlul judecătoresc aplicat Hotărârii C.N.C.D. nr. 40/22.01.2014:

Hotărârea C.N.C.D. nr. 40/22.01.2014 a fost supusă controlului judecătoresc de către contravenienții cauzei, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, respectiv Ministerul Afacerilor Interne,

care au solicitat anularea actului administrativ-jurisdicțional adoptat de către C.N.C.D., ca nelegal și netemeinic.

III.1. Rezumatul argumentelor reclamantilor:

În argumentarea acțiunii judecătorești, reclamantii au invocat, grosso modo, aspecte precum:

- decizia reclamantilor de a refuza accesul la concursul de admitere la programul de studii universitare de licență s-a bazat pe dispozițiile art. 142, alin. 6 din Legea nr. 1/2011;
- dispozițiile art. 2 alin. 1, coroborat cu art. 11, alin. 1 și 2 din O.G. nr. 137/2000R nu ar fi aplicabile în speță, întrucât nu s-ar îndeplini cumulativ condițiile constatării unei discriminări.

III.2. Sumarizarea argumentelor defensive ale C.N.C.D.:

C.N.C.D., prin reprezentantul instituției în fața instanței judecătorești (Serviciul Juridic, Contencios și Contracte – Direcția Juridică), opina, în apărarea hotărârii C.N.C.D., că ceea ce interesează în sensul constatării discriminării, din perspectiva legislației interne și comunitare antidiscriminare, este dacă în speță se întrunesc constituentele juridice ale actului de discriminare, respectiv dacă tratamentul vătămător (precuțat sau, după caz, generat involuntar, corelativ elementului subiectiv-volițional, sub toate formele vinovăției) are la bază unul dintre criteriile indicate neexhaustiv de lege, dacă se poate stabili un element de analogie, respectiv dacă se identifică un drept legal lezat.

Fapta apreciată a reprezenta discriminare cu caracter contravențional în lumina art. 11, alin. 1 și 2, raportat la art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000R, constă în îngrădirea dreptului la educație concretizat prin refuzarea accesului petentului la concursul de admitere la programul de studii universitare de licență din cadrul Academiei de Poliție, cauzată de beneficierea anterioară a finanțării de la buget pentru un program de licență.

Astfel cum rezulta din descrierea faptei, aceasta avea ca factor determinantis - criteriul „beneficierii anterioare de finanțarea de la buget pentru un program de licență”, care dacă nu ar fi fost impus, tratamentul de discriminare, constând în îngrădirea dreptului la educație concretizat prin refuzarea accesului petentului la concursul de admitere la programul de studii universitare de licență din cadrul Academiei de Poliție, nu s-ar fi produs.

Dreptul lezat, în speță, se identifica prin dreptul la educație (studii universitare, nivel licență) în condiții de egalitate, necondiționat de criterii precum cel al beneficiarii anterioare de finanțarea de la buget a unui program de licență, adecvat dispozițiilor legale, constituționale și convenționale incidente.

Așa cum rezultă din interpretarea sistematică, literală și teleologică, a dispozițiilor Legii nr. 1/2011, coroborate cu cele ale O.G. nr. 133/2000, statul român asigură și garantează, în condiții de egalitate și nediscriminare (indiferent de criteriu/tipul de discriminare), dreptul fundamental la învățătură pe tot parcursul vieții.

Dreptul la învățătură este garantat, în condiții de nediscriminare, inclusiv la nivel universitar (superior), învățământul superior de stat fiind de două feluri: gratuit și cu taxă.

Din interpretarea gramaticală și logico-rațională a art. 142, alin. 6 din Legea nr. 1/2011 nu rezultă că aspiranții la admiterea prin concurs la programul de licență nu ar avea dreptul să participe la concursul de admitere, respectiv la studiile universitare de licență dacă anterior au beneficiat de o subvenționare similară, ci strict și exclusiv că pot beneficia de o astfel de subvenționare pentru un singur program de licență.

De facto, se observă că, prin aceste dispoziții, legiuitorul a instituit un „beneficiu de subvenționare”, condiționat numeric (pentru un singur program de licență), dar care se subordonează dreptului general la învățătură (de nivel licență), care nu este în sine eliminat, ci doar este configurat exercițiul acestuia, sub aspect financiar (exercițiul dreptului în cauză fiind taxat financiar).

Mai mult decât atât, din interpretarea per a contrario a dispozițiile art. 142, alin. 6 din Legea nr. 1/2011, primate indispensabil prin coroborare cu dispozițiile imperative care consacră dreptul fundamental la învățătură pe tot parcursul vieții (inclusiv de nivel superior-licență), în condiții de egalitate și nediscriminare, se desprinde în mod apriori și ineluctabil înțelesul că cel care a beneficiat anterior de o subvenționare similară are dreptul (sau „vocația legitimă”) de a candida la admiterea pentru un loc nesubvenționat (cu taxă).

Această „vocație legitimă” se circumscrie dreptului fundamental al persoanei de a avea acces, în condiții de egalitate și strict „pe bază de merit” (așa cum consacră atât legislația internă, cât mai ales dreptul universal imperativ și prioritar, potrivit art. 148, alin. 2 din Constituție), la învățătură pe tot parcursul vieții, corelativ dezideratului fiecăruia de împlinire și dezvoltare personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor, aspirațiilor și dorinței de a învăța pe tot parcursul vieții.

În respectarea atât ad litteram, cât mai ales mens legis a normelor legale care consacră dreptul fundamental și neîngrădit la învățătură pe tot parcursul vieții (inclusiv de nivel superior-licență), corelativ dezideratului de împlinire și dezvoltare personală în scopul dobândirii de cunoștințe sau dezvoltării de aptitudini semnificative din perspectivă personală, civică, socială și/sau ocupațională, instituțiile de învățământ superior de stat trebuie să întreprindă măsurile necesare permiterii accesului la concursul de admitere a tuturor celor care răspund exigențelor legale.

IV. Rezultatul examenului judiciar:

Curtea de Apel București, prin Sentințele Civile nr. 2099/2014, respectiv nr. 1378/2014, a respins acțiunile reclamantilor, menținând, în urma însușirii în integralitate a argumentelor C.N.C.D. redactate prin lucrările sale procesuale administrate în cauză, ca legală și temeinică Hotărârea nr. 40/22.01.2014.

La data elaborării Raportului, cauza se afla pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca urmare a recursurilor declarate de recurenții-reclamanti.

I. Expunere sumară de facto:

C.N.C.D. a fost sesizat, iar ulterior s-a autosesizat, cu privire la postarea pe contul public de pe rețeaua de socializare Facebook, de către numitul R.N., primarul municipiului Timișoara, a textului următor: "MODERNIZAREA TIGANILOR - Tocmai am văzut pe un post național de televiziune un reportaj privind manifestările epatatoare ale țiganilor. Se spunea, în reportaj - în opinia mea: pe bună dreptate- ca noțiunile cele mai dragi țiganilor sunt cele de "mare" si "mult". Asta în timp ce în background, se auzea un cântec în care se spunea ca "țigani s-au modernizat". Ei bine, după ce le-am cerut țiganilor să arate că "s-au modernizat" înlăturându-și turnulețele si alte elemente kitschoase de pe clădiri -e adevărat, fără succes până acum, dar eu încă aștept ca cineva să spargă ghița!-, le fac acum propunerea ca în loc să arate câți dinți din aur au, câți galbeni, câți cocoșei, câte ghiuluri, ce mașini, etc., etc., să se laude prezentând în fotocopie adeverința cu sumele plătite ca taxe și impozite, mărită proporțional cu valoarea acestora. Eu le promit că adeverința în original le va fi eliberată cu maximă celeritate. Sper ca sunteți de acord cu mine că așa ceva chiar ar fi o dovadă de "modernizare"! Dacă agreeți ideea, clicuiți "Like". Altfel, postați textul "Dislike"".

II. Soluția dispusă prin Hotărârea C.N.C.D. nr. 319/04.06.2014:

Analizând înscrisurile și lucrările dosarului în raport cu motivele invocate de către părți și dispozițiile legale aplicabile, Colegiul Director al C.N.C.D., prin Hotărârea nr. 319/04.06.2014, a decis că aspectele sesizate întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este prevăzută de art. 2 alin. 1, coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000R.

III. Controlul judecătoresc aplicat Hotărârii C.N.C.D. nr. 725/11.02.2013:

Hotărârea C.N.C.D. nr. 319/04.06.2014 a fost supusă controlului judecătoresc de către N.R., primarul municipiului Timișoara.

III.1. Rezumatul argumentelor reclamantului:

În argumentarea acțiunii judecătorești, reclamantul a invocat, rezumativ, aspecte precum:

- soluția hotărârii contestate ar viza doar primul text, acest fapt reprezentând, în opinia reclamantului, o „analiză fracturată a unui text rupt din contextul opiniei reclamantului”;
- constatarea discriminării în cauză ar genera percepția opiniei publice în sensul aplicării unei „discriminări pozitive pe motive etnice a unei părți a comunității rome de a fi absolvită de la obligațiile prevăzute de art. 56 din Constituție”;
- sancționarea reclamantului ar reprezenta o ingerință în dreptul la liberă exprimare (în sensul inițierii unor dezbateri publice??).

III.2. Sumarizarea argumentelor defensive ale C.N.C.D.:

Reprezentantul instituției în fața instanței judecătorești (Serviciul Juridic, Contencios și Contracte – Direcția Juridică) învedera în numele și pe seama C.N.C.D. că fapta față de care poartă vină reclamantul

constă în producerea unui comentariu pe contul public de pe rețeaua de socializare Facebook, care a vizat sau a dus la lezarea demnității sau la crearea unei atmosfere sau a unui cadru de ostilitate, degradare, ofensare la adresa etnicilor romi („acei etnici cu averi impresionante”).

Din economia afirmației împricinate, rezulta că aceasta are ca mobil criteriul etniei - apartenența adresanților afirmației în cauză la etnia romă, apartenență în absența căreia comportamentul discriminatoriu constând în conținutul postării nu s-ar fi produs (dimpotrivă, afirmația fie ar fi lipsit efectiv, fie i-ar fi vizat în mod obiectiv pe restanțierii la plata impozitelor, necircumstanțiat apartenenței etnice).

Prin comportamentul reclamantului, anume acela de a lansa o propunere ironică, batjocoritoare selectiv doar pentru „țigani” (fie ei și „înstăriți”), excluzându-i pe cei care nu ar deține această etnie (deși nu se demonstrează sub nicio formă, cu probe materiale, statistici etc., că etnicii romi sunt singurii „restanțieri” sau „rău-platnici” la bugetul local al municipiului Timișoara), se probează ex re „factorul determinant” al acestui comportament, anume apartenența etnică.

În ceea ce privește scopul sugerat al comportamentului reclamantului, se poate admite, de principiu, ca acesta ar fi unul justificat obiectiv, dar doar în măsura în care acesta exprimă intenția reală a autorității executive locale de a lansa în mod efectiv și oficial, prin metode instituționale adecvate și asumate, o dezbatere publică obiectivă cu destinația de a atrage și a gestiona venituri la bugetul local de la, în genere, persoanele „restanțiere” sau „rău-platnice” la bugetul local sau, după caz, a celor față de care au fost calculate ori față de care nu se pot colecta în mod real (în definitiv, din culpa și neputința, dar tot cu vinovăție, a autorității locale) taxe disproporționate în raport cu „averile și veniturile”, însă, categoric, independent de apartenența etnică a contribuabililor.

Altminteri, orice astfel de dezbatere care ar viza strict și exclusiv contribuabili aparținând doar ai unei etnii (precum este cea prezentată în cauză de către reclamant), atât timp cât nu se demonstrează prin probe, statistici, evidențe etc. faptul că etnicii respectivi sunt singurii „restanțieri” sau „rău-platnici” la bugetul local al unei anumite unități administrativ-teritoriale (așa cum nu s-a demonstrat nici în speță), comparativ cu alte etnii sau cu majoritatea, se prezintă de plano ca una subiectivă și discreționară, pe criterii etnice, ergo ilegală.

Cât privește subiectul ingerinței în dreptul reclamantului la exprimare, se impune a se reține că exercitarea libertății de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 din Constituție nu trebuie să se plaseze în antiteză cu dispozițiile constituționale ale alin. 2 din același articol, care statuează *expressis verbis* că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Or, conduita publică a reclamantului, reflectată prin prisma „propunerii ironice de modernizare a romilor”, nu-l recomandă pe acesta ca pe un oficial (edil) într-o acțiune legitimă de informare obiectivă și punctuală a publicului, în raport cu care s-ar impune neîngrădirea dreptului la exprimare și informare publică, corelativ dreptului publicului de a fi informat. Dimpotrivă, o asemenea „escapadă publică” evidențiază lipsa de exigență și rigoare în conduita publică în raport cu respectarea și garantarea principiului nediscriminării, a fortiori în considerarea ideii că relatările sau comentariile analitice în mediul public ale

officialilor reprezintă o sursă de documentare, instruire, dezbatere și, în final, însușire de către colectivitate, întrucât un oficial de rangul „primarului” girează cu autoritatea și notorietatea sa percepția mesajului public.

IV. Rezultatul examenului judiciar:

Curtea de Apel Timișoara, prin Sentința Civilă nr. 21/2015, a respins acțiunea reclamantului, menținând, în acord deplin cu argumentele reprezentanților C.N.C.D., ca legală și temeinică Hotărârea nr. 319/04.06.2014.

Speța 3.

I. Expunere sumară de facto:

C.N.C.D. a fost sesizat cu privire la fapta de discriminare constând în **limitarea participării la concursul pentru ocuparea funcției de auditor public extern** pentru structura centrală a Curții de Conturi la cei care au domiciliul în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov.

II. Soluția dispusă prin Hotărârea C.N.C.D. nr. 725/11.02.2013:

Analizând înscrisurile și lucrările dosarului în raport cu motivele invocate de către părți și dispozițiile legale aplicabile, Colegiul Director al C.N.C.D., prin Hotărârea nr. 725/11.02.2013, a decis că aspectele sesizate întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este prevăzută de art. 2 alin. 1, coroborat cu art. 7, alin. 2 din O.G. nr. 137/2000R.

III. Controlul judecătoresc aplicat Hotărârii C.N.C.D. nr. 725/11.02.2013:

Hotărârea C.N.C.D. nr. 725/11.02.2013 a fost supusă controlului judecătoresc de către Curtea de Conturi a României, care a solicitat anularea actului administrativ-jurisdicțional adoptat de către C.N.C.D., ca nelegal și netemeinic.

III.1. Rezumatul argumentelor reclamantei:

Reclamanta își fundamenta acțiunea judecătorească pe următoarele teze:

- Curtea de Conturi nu ar fi aplicat o politică discriminatorie la angajare, prin introducerea condiției domiciliului în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov, întrucât această condiție ar fi una justificată de factori obiectivi;
- Fapta constând în impunerea condiției împricinate nu ar reprezenta discriminare, întrucât nu s-ar fi adus atingere dreptului la muncă al petentei;
- Fapta nu ar reprezenta discriminare, deoarece criteriul domiciliului nu se regăsește în definiția discriminării, reglementată prin art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000;

III.2. Sumarizarea argumentelor defensive ale C.N.C.D.:

În apărarea hotărârii contestate, C.N.C.D. opina că, așa cum rezulta din descrierea faptei, aceasta avea ca mobil determinant criteriul domiciliului (domiciliul în București sau în localitățile limitrofe din județul Ilfov), care dacă nu ar fi fost impus (sau, după caz, dacă ar fi fost îndeplinit), tratamentul de discriminare constând în limitarea participării la concursul pentru ocuparea funcției de auditor public extern în speță nu s-ar fi produs.

Dreptul lezat, în cauză, este dreptul la angajare în condiții de egalitate, sub aspectul liberei alegeri a locului de muncă, corelativ necondiționării ocupării unui post de domiciliul stabil într-un anumit loc.

O.G. 137/2000 este actul național intern care transpune lato sensu legislația comunitară și internațională în materie de nediscriminare și egalitate de tratament.

Actul normativ intern de tip cadru în materie de nediscriminare (O.G. nr. 137/2000R) nu se limitează la transpunerea Directivelor 2000/43/CE și 2000/78/CE, ci vizează transpunerea exhaustivă a acquis-ului communautaire în domeniul nediscriminării generale, consunant ansamblului de norme și etaloane legislative europene și internaționale.

Transpunerea directivelor comunitare s-a produs in extenso, în acord cu dispozițiile art. 6 din Directiva 2000/43/CE, respectiv art. 8 din Directiva 2000/78/CE, prin raportarea la cadrul normativ european și internațional în domeniul respectării drepturilor omului în condiții de egalitate și nediscriminare - exempli gratia: art. 14, în lumina art. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 1 din Protocolul nr. 12 adițional la Convenție, art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, concordant art. 16 și art. 20, alin. 1 din Constituția României, astfel încât legislația națională cadru în materie de nediscriminare să acopere toate domeniile vieții sociale în România, concordant normelor comunitare și internaționale în materie de drepturi și libertăți ale omului.

Așa cum rezultă din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 7 (8), alin. 2 și ale art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 (și, în principal, prin raportare la dispozițiile comunitare și internaționale în materie, a căror aplicabilitate capătă de plano prioritate), constituie discriminare cu caracter contravențional, care atrage răspundere juridică contravențională adecvat art. 26, alin. 1 din același act normativ intern, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs de „orice criteriu”, „orice situație” (art. 14 din C.E.D.O.) sau „orice împrejurare” (art. 2 din D.U.D.O.), deci inclusiv cu privire la „domiciliu”.

Prin urmare, atât legislația internă de specialitate, cât și Legea fundamentală, prin raportare la dispozițiile convenționale și universale, garantează imperativ dreptul de a alege în mod liber, în condiții de egalitate și nediscriminare, locul de muncă, spațiul/teritoriul (localitatea), ergo necondiționat de domiciliu, în care să aplice pentru ocuparea profesiei, meseriei sau ocupației.

Potrivit dispozițiilor Codului Civil, orice persoană fizică are dreptul la domiciliu și la reședință. Domiciliul persoanei fizice reprezintă locuința principală, în vederea exercitării drepturilor și libertăților sale civile, pe când reședința reprezintă locul unde respectiva persoană își are locuința secundară.

Prin urmare, o persoană fizică deține întotdeauna un domiciliu și, simultan, poate deține și o reședință, care va reprezenta, de facto, locuința obișnuită și efectivă a acesteia.

Așadar, în măsura în care angajatul sau potențialul angajat nu deține domiciliul în localitatea unității angajatoare, este suficient ca acesta să dețină sau să obțină reședința în respectiva localitate, prin încheierea unui contract de locație (chirie), pentru a se considera că răspunde eo ipso necesității locuirii în localitatea respectivă, întru exercitarea cu promptitudine, punctualitate și disponibilitate a atribuțiilor de serviciu.

IV. Rezultatul examenului judiciar:

În lumina argumentelor C.N.C.D. redate prin lucrările sale procesuale administrate în cauză, Curtea de Apel București, prin Sentința Civilă nr. 2515/2014, a respins acțiunea reclamantei, menținând ca legală și temeinică Hotărârea nr. 725/11.02.2013.

La data elaborării Raportului, cauza se afla pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca urmare a recursului declarat de recurenta-reclamantă.

Speța 4.

I. Expunere sumară de facto:

C.N.C.D. a fost sesizat cu privire la caracterul discriminatoriu, sub aspectul **naturii antisemite**, a unui colind promovat într-o emisiune televizată de către Ansamblul folcloric Dor Transilvan, **colind** care deținea următorul conținut: “A născut un fiu frumos / Anume Iisus Hristos / Toată lumea i se-nchină, / Numai jidovii-l îngână. / Jidovan afuristit / Nu l-ar răbda Domnul sfânt / Nici în cer, nici pe pământ.. Numai la corlan, la fum, / Acolo-i jidovul bun, / Să iasă șfară în drum”.

II. Soluția dispusă prin Hotărârea C.N.C.D. nr. 750/2013:

Analizând înscrisurile și lucrările dosarului în raport cu motivele invocate de către părți și dispozițiile legale aplicabile, Colegiul Director al C.N.C.D., prin Hotărârea nr. 750/2013, a decis că aspectele sesizate vizând textul colindului în cauză întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este prevăzută de art. 2 alin. 1, alin. 5 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000R.

III. Controlul judecătoresc aplicat Hotărârii C.N.C.D. nr. 750/2013:

Hotărârea C.N.C.D. nr. 750/2013 a fost supusă controlului judecătoresc de către contravenienta Regia Autonomă de Transport Urban de Călători Cluj-Napoca, careia îi aparține juridic Ansamblul folcloric Dor Transilvan, solicitând anularea actului administrativ-jurisdicțional adoptat de către C.N.C.D., ca nelegal și netemeinic.

III.1. Rezumatul argumentelor reclamanților:

În argumentarea acțiunii judecătorești, reclamanta a invocat aspecte precum:

- fapta nu ar reprezenta discriminare;
- Ansamblul folcloric Dor Transilvan, cel care a interpretat colindul împricinat, nu ar aparține Regiei Autonome de Transport Urban de Călători Cluj-Napoca (în continuare RATUC).

III.2. Sumarizarea argumentelor defensive ale C.N.C.D.:

Reprezentanții C.N.C.D. au învederat prin lucrările procesuale administrate în cauză că suntem în prezența unei fapte de discriminare care și-a produs în mod vădit efectele sub ipoteza normativă a art. 2. alin. 1, alin. 5 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000R, în sensul realizării unei atmosfere de natura „degradării, umilirii sau ofensării” unei categorii de populație, în raport cu apartenența la comunitatea-populația evreiască.

Sub acest aspect, ne rezumam la a opina lapidar că discriminarea generată de utilizarea, fie și într-un context artistic, a unui limbaj-text muzical cu semnificație antisemită, asociat ca efect moral-perceptiv concepției reacționare și antiumane naziste, vizualizate mental prin imaginea Holocaustului, este odioasă și umilitoare nu numai pentru toți membrii categoriei respective, dar și, in extenso, pentru întreaga societate și omenire, deoarece aduce atingere demnității ființei umane în sine, în condițiile în care principiul egalității umane consolidează conceptul de societate democratică și, în definitiv, umanizată.

Cât privește subiectul iresponsabilității juridice a reclamantei în raport cu fapta Ansamblului folcloric Dor Transilvan, reprezentantul C.N.C.D. învedera instanței că, așa cum atestau lucrările dosarului și probele administrate în dosar, Ansamblul folcloric Dor Transilvan aparține (ori măcar există prezumția legitimă de apartenență, până la o probă contrară efectivă și absolută) Regiei Autonome de Transport Urban de Călători Cluj-Napoca (RATUC).

În acest sens, C.N.C.D. arăta că pe pagina oficială și publică de internet a Ansamblului folcloric Dor Transilvan se indică *expressis verbis*: „Ansamblul folcloric Dor Transilvan al Ratuc Cluj-Napoca”.

Prin urmare, așa cum rezulta din chiar prezentarea oficială și publică a Ansamblului folcloric Dor Transilvan, acesta aparține RATUC, fiind format din artiști amatori-angajați ai Regiei, al cărui obiectiv oficial este acela de „demn continuator al tradițiilor artistice din RATUC” (așa cum regăsim în prezentarea oficială de pe pagina web a ansamblului).

Nu exista niciun document oficial care să ateste asumat apartenența acestui ansamblu la Sindicatul Liber al RATUC (cu personalitate juridică proprie), astfel cum susținea reclamanta RATUC.

Documentul intitulat „Convenție de Colaborare din data de 06.01.2008”, utilizat de către reclamantă, nu avea defel semnificația juridică a actului de constituire a respectivului ansamblu artistic în cadrul Sindicatului RATUC, ca parte convențională a actului respectiv, ci, dimpotrivă, așa cum sugerează chiar titlul actului, semnifică un protocol de colaborare, o înțelegere între două părți distincte structural, constituite a priori parafării acordului de colaborare.

Prin urmare, actul intitulat Convenție de Colaborare din data de 06.01.2008” atesta cu asupra de măsură existența ca parte structurală distinctă de Sindicatul RATUC a Ansamblului folcloric Dor Transilvan, altfel, în măsura în care ar fi existat o subordonare constitutivă, organizatorică și funcțională, de natura patronajului, a ansamblului față de sindicatul în cauză, actul de colaborare ar fi fost unul redundant.

IV. Rezultatul examenului judiciar:

Admîtînd și însușindu-și ad litteram argumentele C.N.C.D. redate prin lucrările sale procesuale administrate în cauza judiciară, Curtea de Apel Cluj, prin Sentința Civilă nr. 204/2014, a respins acțiunea reclamantei, menținînd ca legală și temeinică Hotărîrea nr. 750/22013.

Speța 5.

I. Expunere sumară de facto:

C.N.C.D. a fost sesizat cu privire la afirmațiile făcute de către reclamatul I. Ș. C., în cadrul emisiunii de divertisment „X-factor” difuzată la data de 25.11.2013 de postul de televiziune Antena 1. După reprezentația concurentului LGBT P. L., reclamatul i s-a adresat acestuia într-o notă discriminatorie, de natură a-l intimida pe concurent, afirmînd: „Ai cântat, eu disprețuiesc tot ceea ce ești, ce reprezinți și țara asta te va trimite acasă, cu siguranță.”

II. Soluția dispusă prin Hotărîrea C.N.C.D. nr. 187/26.03.2014:

Analizînd înscrisurile și lucrările dosarului în raport cu motivele invocate de către părți și dispozițiile legale aplicabile, Colegiul Director al C.N.C.D., prin Hotărîrea nr. 187/26.03.2014, a decis că aspectele sesizate întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este prevăzută de art. 2, alin.1, coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000R.

III. Controlul judecătoresc aplicat Hotărîrii C.N.C.D. nr. 187/26.03.2014:

Hotărîrea C.N.C.D. nr. 187/26.03.2014 a fost supusă controlului judecătoresc de către contravenientul I.Ș.C., solicitînd anularea actului administrativ-jurisdicțional adoptat de către C.N.C.D., ca nelegal și netemeinic.

III.1. Rezumatul argumentelor reclamanților:

În argumentarea acțiunii judecătorești, reclamantul invoca în apărarea sa faptul că afirmația împricinată nu ar reprezenta o discriminare pe criteriul orientării sexuale, întrucît afirmația respectivă nu ar fi vizat orientarea sexuală a concurentului în cauză, ci vestimentația și prestația artistică a acestuia.

III.2. Sumarizarea argumentelor defensive ale C.N.C.D.:

Fapta constatată de C.N.C.D. ca reprezentînd o discriminare pe criteriul orientării sexuale în cauză consta în afirmația reclamantului produsă în cadrul emisiunii de divertisment „X-factor”, difuzată la data de 25.11.2013 de postul de televiziune Antena 1, anume: „Ai cântat, eu disprețuiesc tot ceea ce ești, ce reprezinți și țara asta te va trimite acasă, cu siguranță.”

Din interpretarea logico-literală a afirmației împricinate, privită contextualizat atitudinii și conduitei reacționare generale a reclamantului, atît în cadrul evenimentului de divertisment difuzat la data de 25.11.2013, cît și al edițiilor anterioare ale emisiunii de divertisment în cauză, se desprinde limpede înțelesul că autorul acesteia urmărea să-și exprime opinia nu atît cu privire la vestimentația sau prestația artistică a concurentului, cît vis-a-vis de orientarea homosexuală a acestuia.

Prin respectiva afirmație, autorul intenționează să evidențieze, printr-o opinie ad homine, „disprețul față de ceea ce este și reprezintă” concurentul, în legătură cu orientarea sexuală anunțată în prealabil de către acesta.

Este neechivoc faptul că, în percepția reclamantului și în general, respectivul concurent nu era (și nici nu ar fi putut fi) definit și reprezentat („ceea ce ești, ce reprezinți”), ca persoană, de vestimentația sau prestația artistică din cadrul evenimentului de divertisment difuzat la data de 25.11.2013.

Este fără dubiu că respectivul concurent nu era reprezentat, în genere (ca persoană), de vestimentația și prestația artistică contextualizată evenimentului de divertisment în cauză, astfel încât să poată fi prezumată o justificare, de ordin subiectiv, a replicii reclamantului.

Pe de altă parte, „disprețul față de tot ceea ce este, ce reprezintă” concurentul respectiv, ca persoană (corelativ orientării sale sexuale, căci, din contextul de ansamblu al cauzei nu rezultau alte aspecte particulare/definitorii persoanei acestuia, cunoscute de către reclamant și care să-l fi determinat să-l descalifice personal/uman pe concurent, vestimentația cu pricina fiind, așa cum am arătat, una contextuală și, deci, necaracteristică, per ansamblu, persoanei concurentului), derivă explicit din „gestica” reclamantului, care, în momentul prestației artistice a concurentului în cauză, a ales să se poziționeze „cu spatele” (reclamantul întorcându-și scaunul pe tot parcursul prestației concurentului).

Această comportare nu doar că era una vădit inadecvată în raport cu rolul „juratului” în cadrul unui astfel de „eveniment-concurs”, dar era de natură a releva intenția reală a reclamantului în sensul exprimării sentimentului de negare și disprețuire a “tot ceea ce este și îl reprezintă” personal pe concurent, din cauza orientării sexuale a acestuia.

IV. Rezultatul examenului judiciar:

Curtea de Apel București, primind întru totul susținerile reprezentantului C.N.C.D. în fața instanței, a respins acțiunea reclamantului, prin Sentința Civilă nr. 2714/2014, confirmând, astfel, temeinicia și legalitatea Hotărârii nr. 187/26.03.2014.

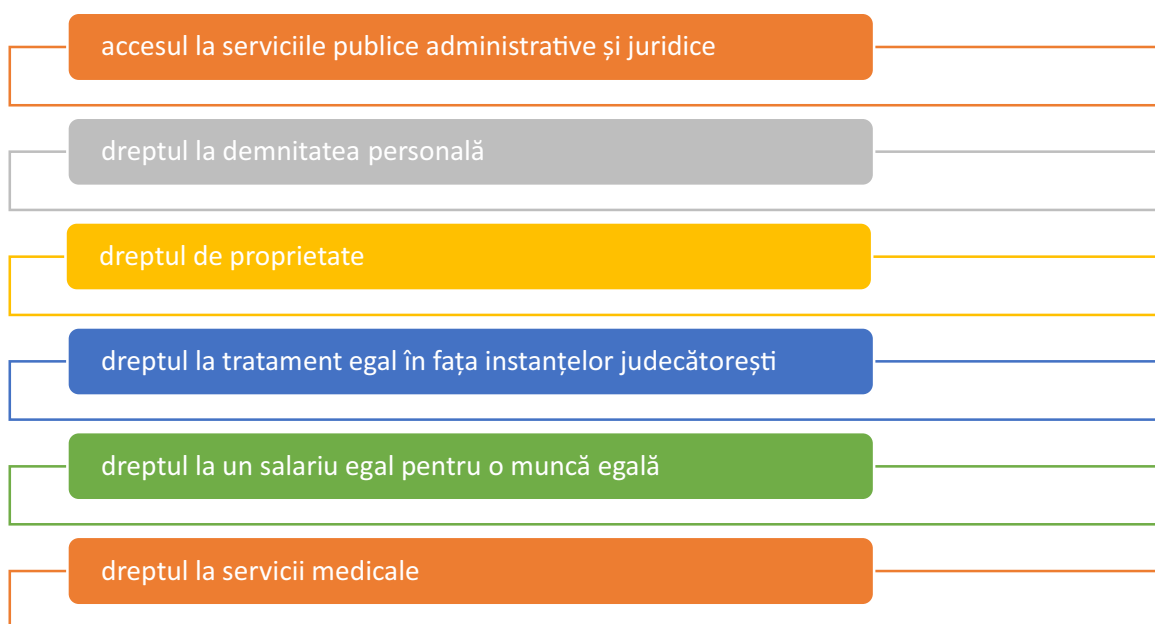
Situația statistică a activității biroului teritorial Mureș în anul 2014

1. Consultanță juridică și petiții primite de la persoanele care s-au prezentat la BIROUL TERITORIAL MUREȘ al C.N.C.D.

Nr.	Criteriul	Nr.cazuri
A.	Consultanță juridică privind procedura de soluționare a petițiilor și întocmirea petițiilor privitor la următoarele aspecte:	76
1.	Refuzul unor bănci de a acorda credite conf. L 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap	13
2.	Pângeri privind dreptul de proprietate și retrocedări	11
3.	Plângeri privind discriminări la locul de muncă prin neacordarea de drepturi bănești	9
4.	Plângeri privind discriminări la dreptul de tratament egal în fața oricăror organe jurisdicționale	7
5.	Plângeri privind refuzul acordării unor servicii medicale	6
6.	Plângeri privind discriminarea pe motiv de vârstă	5
7.	Plângeri privind discriminarea pe motiv de boală HIV-SIDA	4
8.	Pângeri privitor la discriminări pe motiv de etnie	4
9.	Plângeri privitor la discriminări pe motiv de limbă	3
10.	Plângeri privind fapte de discriminare prin neacordarea de servicii publice, TV	2
11.	Plângere privind hărțuire verbală pe motiv de gen	1
12.	Plângere privind un partaj inechitabil	1
13.	Tratament discriminatoriu privind accesul la un loc de muncă pe motiv de gen	1
14.	Plângere privind posibil tratament discriminatoriu prin faptul că unei petiții formulate în limba maghiară nu i se răspunde decât în limba română	1
15.	Plângere privind durata prea mare de soluționare a unei petiții	1
16.	Contestare verbală a unei Hotărâri a C.N.C.D.	1
17.	Încălcarea demnității pe motiv de etnie	1
18.	Neplata de către ANAF a unor drepturi bănești câștigate în instanță	2
19.	Tratament diferențiat practicat de către o asociație de proprietari în înștiințarea locatarilor de bloc privind cheltuielile comune	1
B.	Petiții primite, din care:	17

1.	Petiții privind refuzul acordării unor serviciilor publice administrative și juridice	4
2.	Petiții privind posibile discriminări pe motiv de etnie	3
3.	Petiție privind discriminare pe motiv HIV-SIDA	1
4.	Petiție privind neacordarea de servicii medicale	1
5.	Petiție privind discriminarea pe motiv de gen	1
6.	Petiție privind discriminarea la locul de muncă	1
7.	Petiție privind discriminarea persoanelor cu dizabilități	1
8.	Petiție privind discriminarea pe motiv de boală cronică contagioasă	1
9.	Petiție privind discriminarea prin neplata unor drepturi bănești	1
10.	Petiție privind discriminarea unui lider sindical la locul de muncă	1
11.	Petiție privind posibilă discriminare salarială	1

Domenii și drepturi posibil încălcate (conf. O.G. nr.137/2000, art.1 (2) și art.2 (1)) în care s-au înregistrat plângeri:

2. Puncte de vedere și completări la petițiile formulate, depuse de către petenți la Biroul teritorial :
7 puncte de vedere și completări.

3. Articole din presa online monitorizate, în număr de 1168, care semnalează posibile cazuri de discriminare sau drepturi încălcate cf. criteriilor O.G. 137/2000 :

Nr.	Domenii	Nr.apariții
1.	Etnie	415
2.	Gen	85
3.	Dizabilități	193
4.	Categorie socială	11
5.	Naționalitate	11
6.	Orientare sexuală	35
7.	Religie	234
8.	Vârstă	26
9.	HIV/SIDA	3
10.	Limbă	53
11.	Categorie socio-profesională	2
12.	Apartenență rasială	3
13.	Dreptul la o remunerație egală, echitabilă și satisfăcătoare	24
14.	Accesul la muncă	39
15.	Apartenență politică	8
16.	Accesul la infrastructuri (internet, băi, grădinițe, toalete, stadioane)	4
17.	Acces la servicii publice de sănătate	11
18.	Discriminare la locul de muncă	4
19.	Acces la servicii publice juridice și administrative	3
20.	Hărțuire (sexuală la locul de munca)	6

4. Sesizări către Colegiul Director privind posibile cazuri de discriminare în urma unor articole apărute în presa online: 3 sesizări, dintre care una pe motiv de etnie și două cazuri având ca motiv neacordarea unor drepturi către persoane cu dizabilități.

5. Relatări în articolele din presa regională monitorizată despre activitățile C.N.C.D. Nr. articole – 81 ;

6. Relatări în articolele din presa regională monitorizată despre activități organizate de către diverse instituții și organizații nonguvernamentale în scopul combaterii discriminării – 52 articole și 9 studii.

Exemple din jurisprudența constatărilor Colegiului director al C.N.C.D.

A. DIZABILITATE

1. Dizabilitate locomotorie. Neasigurarea condițiilor de transport public local adaptate. Dreptul la demnitate al persoanelor cu dizabilitate locomotorie.

Prin nota de autosesizare din anul 2012, Colegiul director al C.N.C.D. a analizat inițial situația existentă pe raza municipiului Tîrgu Mureș, din punctul de vedere al adaptării mijloacelor de transport la nevoile persoanelor cu dizabilitate locomotorie, constatându-se că în municipiul mai sus precizat circulă microbuze (dube) și autobuze învechite care nu pot fi utilizate de această categorie de persoane (cu dizabilități locomotorii). Pe parcursul soluționării autosesizării, într-o a doua fază, s-a inclus în cauză Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, care are obligația legală de a impune respectarea prevederilor legale privind asigurarea condițiilor de transport local, prin mijloacele de transport în comun adaptate, pentru persoanele cu dizabilități locomotorii. Având în vedere faptul că Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială a formulat un punct de vedere, având calitate de persoană juridică și răspunzând în mod direct de sancționarea autorităților publice locale pentru nerespectarea prevederilor legale privind adaptarea mijloacelor de transport local pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, astfel, s-a considerat că aspectele reclamate în autosesizare pot fi îndreptate împotriva acestei instituții. În a treia fază, autosesizarea a fost extinsă asupra tuturor municipiilor reședințe de județ. În concluzie, autosesizarea pune în discuție analiza discriminării din punctul de vedere al neasigurării condițiilor de transport local, prin mijloacele de transport în comun, pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, încălcarea dreptului la demnitate prin modul în care aceste persoane sunt obligate să utilizeze transportul în comun în municipii, reședințe de județ.

Prin hotărârea nr. 251 din data de 30.04.2014, Colegiul director al C.N.C.D. a constatat că neasigurarea condițiilor de transport pentru persoanele cu dizabilități locomotorii reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și 4, coroborate cu art. 10 lit. g) și h) și art. 15 al O.G. nr. 137/2000, și conform Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, art. 9, 19 și 20, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010.

În speță s-a dispus aplicarea amenzii contravenționale după cum urmează:

- Amendă în cuantum de 2.000 lei față de instituțiile primarilor municipiilor în care nici 2/3 (66,67%) din mijloacele de transport în comun nu au fost adaptate, și anume primarul general din București și primarii din: Alba Iulia, Alexandria, Arad, Baia Mare, Bacău, Bistrița, Botoșani, Brașov, Brăila, Buzău, Călărași, Cluj Napoca, Craiova, Deva, Drobeta Turnu Severin, Focșani, Galați, Giurgiu, Iași, Oradea, Piatra Neamț, Ploiești, Reșița, Satu Mare, Slatina, Tîrgoviște, Tîrgu Jiu, Tîrgu Mureș, Tulcea, Vaslui, Zalău;

- Amendă în valoare de 1.000 lei față de instituțiile primarilor municipiilor în care au fost adaptate cel puțin 2/3 (66,67%) din mijloacele de transport în comun, dar nu toate, și anume primarii din: Constanța, Pitești, Râmnicu Vâlcea, Slobozia, Suceava, Timișoara;
- Amendă în valoare de 5.000 lei față de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (Ministerul Muncii, Familiei Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice).

La stabilirea amenzilor au fost luate în calcul următoarele argumente:

- directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. Directiva Consiliului 2000/43/CE, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție prin care se solicită statelor membre ale Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante;

- discriminarea a vizat un grup de persoane;

- discriminarea a fost produsă de persoane juridice de drept public, cu obligații clar precizate de legislația din domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități locomotorii, chiar și de către o instituție menită să pună în aplicare legislația din domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități locomotorii;

- reclamații nu au făcut demersuri de soluționare a problemei, deși legislația în domeniu există din anul 2006, astfel există o discriminare continuă de lungă durată.

De asemenea, Colegiul director a decis emiterea unei recomandări instituțiilor primarilor de revizuire a tuturor contractelor încheiate cu firmele de transport în sensul prelungirii contractelor doar cu firmele care au toate mijloacele de transport în comun adaptate transportului persoanelor cu dizabilități locomotorii, conform prevederilor legale.

În virtutea prevederilor art. 19 lit. d) din O.G. nr. 137/2000, se va monitoriza dacă în termen de 6 luni problemele au fost sau nu remediate.

Suplimentar, Colegiul director a dispus obligarea reclamațiilor la comunicarea rezumatului prezentei hotărâri în mass-media, conform alin. 11, art. 26 al O.G. nr. 137/2000.

2. Deficiențe de auz. Emiterea unui ordin care lasă loc de interpretări în ceea ce privește compatibilitatea persoanelor surde cu calitatea de conducător auto.

Prin petiția formulată la data de 29.01.2013, petenta, A.N.S.R. a sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la emiterea unui ordin de către partea reclamată, Ministerul Sănătății, care lasă loc de interpretări în ceea ce privește compatibilitatea persoanelor surde cu calitatea de conducător auto. Petentul consideră discriminatoriu faptul că prin admiterea acestui ordin a generat la nivel național o situație în care unitățile medicale refuză să își asume responsabilitatea pentru completarea fișelor medicale necesare și lasă loc de interpretări în ceea ce privește compatibilitatea persoanelor surde cu calitatea de conducător auto.

Prin hotărârea nr. 518/17.09.2014, Colegiul director a constatat, cu unanimitate de voturi, existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1 și art. 10 lit. b) și h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

S-a decis sancționarea Ministerului Sănătății, prin reprezentant legal, cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, pentru faptele prevăzute de art. 10 lit. b) și h) al O.G. 137/2000, republicată, conform art. 26 alin. 1 al O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu obligarea publicării în mass-media al hotărârii de constatare, conform art. 26 alin. 2 din O.G.137/2000.

Recomandă Ministerului Sănătății să întocmească un ghid de bune practici, făcându-se o analiză comparativă cu reglementările din alte state europene, în ceea ce privește compatibilitatea persoanelor surde cu calitatea de conducător auto, precum și dobândirea calității de conducător auto de aceștia, respectiv modul de aplicare față de persoanele surde a prevederilor Ordinului Ministrului sănătății nr. 1162/2010, pentru aprobarea Normelor minime privind aptitudinile fizice și mentale necesare pentru conducerea unui autovehicul.

B. BOALĂ CRONICĂ NECONTAGIOASĂ

3. Atitudine discriminatorie la adresa fiicei petentului care a fost diagnosticată cu „tulburare de adaptare și de integrare socio-școlară”.

Sesizarea petentului A.T. formulată la data de 12.02.2014 vizează atitudinea discriminatorie la adresa fiicei petentului care a fost diagnosticată cu „tulburare de adaptare și de integrare socio-școlară”. Petentul se consideră discriminatorie atitudinea învățătoarei B.E. la adresa fiicei sale, aceasta fiind umilită la ore, făcându-se presiuni fizice și psihice la adresa ei.

Prin hotărârea nr. 555/08.10.2014, Colegiul director a constatat existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1 și alin. 4 și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

S-a dispus sancționarea reclamatei cu amendă contravențională în cuantum de 1000 lei, pentru faptele prevăzute de art. 15 al O.G. 137/2000, republicată, conform art. 26 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Obligarea reclamatei să publice, în mass-media, un rezumat al prezentei hotărâri de constatare, conform art. 26 alin. 2 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

4. Autism. Refuzul primirii fiului petentei la ora de sport, pentru că acesta l-a lovit, apreciind că un copil cu asemenea afecțiuni (autism infantil) nu trebuie să facă sport.

Prin petiția formulată la data de 23.10.2013, petenta P.D. arată faptul că fiul său, diagnosticat cu autism și scolarizat la o școală specială, nu mai este primit la orele de sport deoarece deranjează ora. Interdicția de a mai participa la ora de educație fizică a venit pe fondul unui incident petrecut în școală, copilul lovind profesorul de sport. Ulterior a fost înștiințată de profesor că nu îi va încheia situația școlară pentru că în opinia dumnealui un copil cu autism nu are voie să facă sport. Urmare acestui fapt, pentru a nu avea probleme cu situația școlară, mama s-a adresat medicului de familie care i-a eliberat copilului o scutire de orele de sport și educație fizică.

În urma analizării înscrisurilor existente la dosar și a celor susținute de către părți, Colegiul director a constatat faptul că a existat o diferență de tratament între fiul petentei și ceilalți copii din cadrul școlii.

Prin hotărârea nr. 135/26.02.2014 s-a decis cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință că refuzul de a primi copilul la ora de sport reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și art. 11, alin. 1 al O.G. nr. 137/2000.

În privința sancțiunii aplicate în cauză, Colegiul director a decis cu unanimitate de voturi sancționarea școlii cu amendă de 1000 lei și sancționarea profesorului de sport cu avertisment cu 8 voturi pentru și un vot împotriva a membrilor prezenți la ședință.

C. ORIENTARE SEXUALĂ

5. Orientare sexuală. Încălcarea dreptului la demnitate al persoanelor LGBT.

Prin petiția formulată la data de 28.11.2013 petenta A.A. sesizează Consiliul cu privire la afirmațiile făcute de către reclamant, I.S., în cadrul unei emisiuni de divertisment 25.11.2013. După reprezentarea concurentului LGBT, reclamantul i s-a adresat acestuia într-o notă discriminatorie, de natură a-l intimida pe concurent, afirmând „Ai cântat, eu disprețuiesc tot ceea ce ești, ce reprezinți și țara asta te va trimite acasă, cu siguranță.”

Prin hotărârea nr. 187 din data de 26.03.2014 Colegiul director a constatat faptul că afirmațiile făcute și atitudinea reclamantului aduc atingere demnității concurentului respectiv, potrivit art. 2 alin. 1 și precum și al art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (unanimitate de voturi).

S-a decis aplicarea unei sancțiuni contravenționale de 3000 lei, cu 8 voturi pentru și 1 vot împotriva a membrilor prezenți, în sarcina părții reclamate.

D. NAȚIONALITATE

6. Naționalitate. Afirmații. Demnitate personală.

Petentul D.H. cu dublă cetățenie, română și israeliană, reclamă faptul că i-a fost încălcată demnitatea personală prin afirmația reclamatei la adresa naționalității acestuia și anume: “Păcat că nu au terminat treaba legionarii” afirmații care lezează dreptul la demnitatea personală a petentului pe criteriul naționalității sale „israelian”.

Prin hotărârea nr. 134 din 04.03.2015, Colegiul a constatat că faptele sesizate reprezintă discriminare, potrivit art. 2 alin.1, și încalcă dreptul la demnitate al persoanelor de naționalitate israeliană, conform art. 15 al O.G. nr. 137/2000. De asemenea, s-a dispus sancționarea cu amendă contravențională în valoare de 1000 lei a părții reclamate.

7. Naționalitate. Hărțuire la locul de muncă. Discriminarea vizează relațiile de muncă.

Petenta O.H. arată că începând cu luna aprilie 2013 directorul ICR Paris, domnul A. D., o hărțuiește profesional și o discriminează în raport cu ceilalți membri ai echipei pe criteriul apartenenței acesteia la etnia maghiară, aceasta fiind singura angajată căreia i-a schimbat fișa postului într-una inferioară; a fost atacată verbal de către partea reclamată în legătură cu defășurarea conferinței în vederea pregătirii unui spectacol; i s-au dat sarcini în plus de îndeplinit după schimbarea fișei de post; avea obligația de a îndeplini și alte sarcini de serviciu în afara celor existente în noua fișă de post; a fost pusă să recupereze orele de absență dedicate cursurilor de master, aceasta având acordul inițial al fostului director ICR Paris privind formarea sa profesională și nu i s-a adus la cunoștință decizia de întrerupere a misiunii permanente aplicate de către M.A.E. și, astfel, nu a putut să își exercite dreptul de a formula către M.A.E. o notă de relații pentru a-și putea susține apărările în fața deciziei.

Prin hotărârea nr. 583 din data de 13.10.2014, Colegiul director a constatat că M.A.E. nu a motivat obiectiv decizia de schimbare a fișei de post a petentei, iar acțiunile directorului ICR Paris, domnul A. D., nu au fost justificate obiectiv, aceste acțiuni reprezentând discriminare conform art. 2 alin. 4 și art. 2 alin. 5 al O.G. nr. 137/2000.

În speță s-a dispus aplicarea sancțiunii contravenționale cu avertisment conform art. 7 din OG 2/2001, actualizată, privind regimul juridic al contravențiilor față de partea reclamată, Ministerul Afacerilor Externe și față de partea reclamată, directorul I. C.R. din Paris, domnul A. D.

În ceea ce privește sancțiunea aplicabilă în cauză, Colegiul director a decis cu șase voturi pentru și două împotrivă ale membrilor prezenți la ședință aplicarea sancțiunii contravenționale cu avertisment.

E. VICTIMIZARE

8. Victimizare. Tratatament advers asupra petentului, venit ca o reacție la o plângere sau acțiune către instituțiile statului.

Prin petiția formulată în data de 19.08.2014, petentul A.A. arată că s-a mai adresat către C.N.C.D., cauza fiind soluționată de către C.N.C.D. cu constatarea săvârșirii discriminării și aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 1000 lei față de Instituția Primarului comunei Dobârceni, prin reprezentant legal, domnul L.R., în urma acestei hotărâri comportamentul discriminatoriu și acțiunile de hărțuire la locul de muncă au continuat.

Astfel, prin hotărârea nr. 141/04.03.2015, s-a decis cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință că faptele prezentate în petiție reprezintă victimizare conform art. 2 alin. 7 al O.G. nr. 137/2000.

În speță s-a dispus aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 2000 lei față de partea reclamată, Instituția Primarului comunei Dobârceni, conform art. 26 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000.

F. ALTELE

9. Clauze discriminatorii în Contractul Colectiv de muncă pentru anii 2014 – 2015.

Sindicatul petent reclamă prin memoriul formulat tratamentul discriminatoriu la adresa salariaților prin inserarea în cuprinsul Contractului Colectiv de Muncă (în continuare C.C.M.) la nivelul anilor 2014 – 2015 a clauzelor prevăzute la art. 28 alin. 2 (condiționarea acordării beneficiului decontării cheltuielilor de transport de obținerea unor venituri mai mici de 4000 lei), respectiv art. 78 teza finală, dar și prin nerespectarea dispozițiilor art. 134 alin. 1 și 2 și art. 135 din Contractul Colectiv de Muncă.

Din analiza înscrisurilor de la dosar, precum și a susținerilor părților, Colegiul director constată următoarele:

a) art. 28 alin. 2 din C.C.M. pentru anii 2014 – 2015 prevede facilitatea decontării integrale a cheltuielilor de transport pe o distanță cuprinsă între 5 și 60 de km cu mijloacele de transport în comun, pe baza documentelor justificative, doar pentru salariații cu un venit de bază brut mai mic de 4000 lei spre deosebire de C.C.M. anterior (pentru anii 2012 – 2013) care nu ținea cont de salariul obținut;

b) art. 78 din C.C.M. pentru anii 2014 – 2015 stipulează că personalul care ocupă funcții în compartimentul de audit, compartimentul de control de specialitate și consilierii juridici, nu poate deține funcții în organele executive de conducere ale sindicatelor;

c) conducerea societății reclamate a refuzat în unele situații să aprobe reducerea programului de lucru lunar pentru activități sindicale fără afectarea drepturilor salariale pentru persoane din conducerea sindicatului.

Prin hotărârea nr. 587/22.10.2014, Colegiul director a analizat fiecare capăt de cerere și a dispus următoarele:

- Decontarea integrală a cheltuielilor de transport doar pentru salariații cu un venit de bază brut mai mic de 4000 lei nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000.
- Interdicția de a ocupa funcții de conducere în sindicat a persoanelor care ocupă funcții în compartimentul de audit, compartimentul de control de specialitate și consilierii juridici în cadrul societății reclamate reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000.
- Refuzul aprobării cererii de reducere a programului de lucru lunar pentru activități sindicale fără afectarea drepturilor salariale pentru persoane din conducerea sindicatului nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000.

În ceea ce privește sancțiunea aplicată, Colegiul director a dispus aplicarea în sarcina reclamatului, în speță Societatea Națională a Sării S.A., a amenzii contravenționale în cuantum de 3.000 lei conform art. 26 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000.

Petentul M.M. reclamă îngrădirea dreptului la educație prin limitarea dreptului de a se înscrie la concursul de admitere în cadrul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” pentru persoanele care au beneficiat anterior de o finanțare de la buget pentru licență. Astfel, petentul relatează că, după parcurgerea primei etape a concursului de admitere la forma cu frecvență la Academia de Poliție „Al. I. Cuza” din București, instituția a procedat la modificarea condițiilor de participare la concurs, ducând la imposibilitatea participării sale la cea de-a doua etapă a concursului. Astfel, petentul susține, la prezentarea pentru înscrierea în etapa a doua a concursului, i s-a cerut să completeze dosarul cu o declarație autenticată din care să rezulte că „nu a beneficiat sau nu beneficiază de finanțare de la buget pentru urmarea unui program de studii universitare de licență”, document de care este condiționată acceptarea sa pentru cea de-a doua etapă de concurs.

În analiza situației de fapt, coroborând înscrisurile existente la dosar, Colegiul director constată că limitarea dreptului de acces la educație pe criteriul beneficiului unei finanțări anterioare de la buget pentru licență are un scop legitim, și anume înlăturarea abuzului de drept, reclamații invocând ca justificare obiectivă art. 142 alin. 6 din Legea educației naționale nr. 1/2011, care prevede următoarele: „O persoană poate beneficia de finanțare de la buget pentru un singur program de licență, pentru un singur program de master și pentru un singur program de doctorat.”

Totodată, Colegiul director constată că măsura nu este nici adecvată, nici necesară și nici proporțională cu scopul urmărit. Alte instituții de educație, cu statut similar primului reclamat, au găsit astfel de măsuri, cum ar fi plata studiilor către această instituție de educație, ori plata studiilor anterioare către instituția de educație absolvită anterior și finanțată de la buget. Colegiul director opinează că o astfel de soluție este extrem de benefică, întrucât respectă prevederile art. 142 alin. 6 din Legea educației naționale nr. 1/2011, fără a limita dreptul la educație, permițând tinerilor să revină, în beneficiul lor și în beneficiul societății, asupra unei decizii privind cariera profesională viitoare. Statul are interesul ca, atât la Academia de Poliție, cât și în cadrul instituțiilor de învățământ superior subordonate Serviciului Român de Informații sau Ministerului Apărării Naționale să se înscrie cei mai capabili tineri care doresc să urmeze o astfel de carieră.

În consecință, prin hotărârea nr. 40/22.01.2014, Colegiul director al C.N.C.D. a decis (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință) că refuzul Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” privind înscrierea petentului la concursul de admitere pe motiv că a beneficiat anterior de o finanțare de la buget pentru licență reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000, existând o diferențiere la înscriere pe criteriul beneficiului unei finanțări anterioare de la buget pentru licență care are ca efect restrângerea dreptului la educație coroborat cu art. 11 alin. 1 și 2 al O.G. nr. 137/2000.

De asemenea, s-a decis (cu 7 voturi pentru, 1 împotrivă ale membrilor prezenți la ședință) aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 1000 lei față de Academia de Poliție „Al. I. Cuza” și a amenzii contravenționale în valoare de 1000 lei față de Ministerul Afacerilor Interne.

11. Acordarea discriminatorie a indemnizației de merit pentru foștii sportivi, care au avut rezultate deosebite în activitate.

Petenta I.E. arată că a câștigat, cu Clubul Știința București, în anul 1961, Cupa Campionilor Europeni la handbal feminin, și în aceste condiții, a considerat că îndeplinește criteriile prevăzute de art. 18 din normele de aplicare a Legii nr. 118/2002, privind instituirea indemnizației de merit. Petenta susține că pentru altă categorie de sportivi, MTS a făcut derogare de la lege, acordând indemnizația de merit jucătorilor de fotbal ai unui anumit club din România, câștigători ai Cupei Campionilor Europeni, în anul 1986, M.T.S. făcând imediat demersurile pentru acordarea acesteia dintr-un „fond de rezervă”.

Petenta a invocat un fapt de diferențiere: este tratată diferit, prin neacordarea indemnizației de merit, conform Legii nr. 118/2002 față de alți foști sportivi cu rezultate deosebite în sport și care beneficiază de indemnizație de merit. Reclamatul nu a probat în niciun fel că și alte persoane, aflate în situații similare, au fost tratate în mod similar, neexistând un criteriu obiectiv după care se face diferențierea între foștii sportivi cu rezultate deosebite în sport.

Prin Hotărârea nr. 512 din data de 17.09.2014, Colegiul director a constatat că acordarea indemnizației de merit pentru foști sportivi care au obținut rezultate în activitate, pe criterii nejustificate obiectiv, constituie o faptă de discriminare, conform art. 2 alin. 1, art.10 litera h și alin. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000.

În speță s-a dispus aplicarea sancțiunii contravenționale cu avertisment față de partea reclamată, conform O.G. nr. 137/2000 și monitorizarea situației după un interval de 6 luni. De asemenea, i s-a recomandat părții reclamate să depună toate diligențele necesare pentru a întocmi un document din care să reiasă, că selecția dosarelor pentru obținerea indemnizației de merit, se face după criterii obiective, clare, fără a discrimina în niciun mod persoanele aflate în situații analoage.

12. Activitate publicistică. Încetarea raporturilor de muncă din cauza activității publicistice a petentului care ar aduce atingeri Germaniei .

Sesizarea petentului V.G. vizează încetarea raporturilor sale de muncă cu reclamatul U.V.T. din cauza activității publicistice a sa care ar aduce atingeri Germaniei. Petentul precizează că libertatea de exprimare a gândurilor și opiniilor nu poate prejudicia viața profesională, personală ori demnitatea persoanei și consideră că este discriminat.

Colegiul a constatat existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin 1 și art. 7 lit. a) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, prin hotărârea nr. 281/21.05.2014. Partea reclamată a fost sancționată cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, pentru faptele prevăzute de art. 7 lit. a) al O.G. 137/2000, republicată, conform art. 26 alin. 1 al O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

13. Demnitate. Familii fără copii.

Sesizarea vizează afirmațiile senatoarei Gabriela Vrânceanu Firea făcute în data de 7 octombrie 2014, în cadrul conferinței de presă a Partidului Social Democrat, respectiv: „Din punctul meu de vedere, a fi un bun familist înseamnă nu doar a fi căsătorit, ci și a avea copii. Eu însămi, dacă Dumnezeu nu mă ajută să am doi copii și acum să fiu din nou însărcinată, vă spun sincer că aș fi înfiat, pentru că eu nu concep viața fără copii. Nu ești un om complet fără să crești un copil și consider că mai ales acea afirmație pe care poate a făcut-o, să spunem, din greșală, dar ea rămâne în spațiul public, și anume că neinvestind în educația copiilor, a investit în imobiliare, domnul Iohannis, practic, a spus ceea ce gândea, că într-un fel pune mai mult preț pe investiția în imobiliare decât în educația copiilor. M-am referit la faptul că Victor Ponta este un bun familist din această perspectivă: este căsătorit, are un băiat, Andrei, are o fetiță, Irina, și sunt convinsă că-și mai doresc Daciana și Victor copii și eu le doresc ca mamă să mai aibă în continuare și ei!”.

Colegiul director este de opinie că această afirmație este ori ar trebui să fie o părere personală. Persoanele ori familiile din România care sunt căsătorite și nu au copii, din motive independente de voința lor, sau chiar voit, nu înseamnă că sunt mai puțin familiste. Obținerea unei persoane ori a unei familii de a avea un copil/copii pe cale naturală sau după caz, prin adopție, este o decizie personală și care nu trebuie să caracterizeze acea persoană/familie ca fiind buni familisti. După cum bine se știe în România există un număr foarte mare de cupluri care nu pot avea copii din motive de sănătate (30%) și care doresc să adopte, însă procedurile legale complicate și de lungă durată împiedică realizarea acestui fapt.

Având în vedere cele de mai sus, Colegiul director opinează că declarațiile doamnei Gabriela Vrânceanu Firea sunt discriminatorii, creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa persoanelor fără copii.

De asemenea, Colegiul director condamnă genul acesta de declarații și consideră că este esențial pentru persoanele care se exprimă public să evite afirmațiile ori comentariile care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței chiar și în campanie electorală.

Prin hotărârea nr. 689 din 19.11.2014, Colegiul director a constatat că aspectele sesizate intră sub incidența art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și sancționează reclamata cu avertisment, potrivit art. 5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

G. ETNIE

14. Romi. Apartenență etnică. Hărțuire. Demnitate personală.

Romani CRISS a sesizat C.N.C.D., în anul 2011, în legătură cu afirmațiile Președintelui României, Traian Băsescu, afirmații realizate în cadrul conferinței de presă din data de 3 noiembrie 2010 în Slovenia și care încalcă demnitatea persoanelor aparținând etniei rome: „Dar mai avem o problemă, care de asemenea trebuie spusă. Și care face destul de dificilă integrarea romilor nomazi. Foarte puțini vor să muncească, mulți dintre ei, în mod tradițional, trăiesc din ce fură. Iar dacă nu vom recunoaște cinstiți și problemele pe care le are etnia însăși și problemele pe care le avem noi în a înțelege etnia, nu vom găsi soluția problemei. Eu am fost primar și am oferit locuri de muncă romilor care se așezaseră în jurul Bucureștiului. Nu le-a plăcut. Au plecat în altă parte. Sigur, era muncă în conformitate cu pregătirea pe care o aveau, la salubritate.”

Prin Hotărârea nr. 175/04.02.2011, Colegiul director a admis excepția necompetenței teritoriale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu.

Colegiul director reține că prin Sentința civilă nr. 4364/27.06.2012 pronunțată de Curtea de Apel București, respectiv Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 207/21.01.2014, a fost anulată hotărârea inițială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (Hotărârea nr. 175/04.05.2011) prin care s-a respins excepția de necompetență teritorială a Consiliului, obligând Colegiul director să se pronunțe asupra fondului cauzei.

Având în vedere cele de mai sus, Colegiul director decide aplicarea unei amenzi contravenționale în valoare de 600 lei, având în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat o comunitate, nu o persoană fizică;
- discriminarea a fost produsă de o persoană cu funcții importante în stat, care ar trebui să promoveze o politică de respectare a drepturilor omului și care, conform jurământului depus, are obligația de a apăra democrația, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, nu să le calce în picioare;
- discriminarea rasială este o formă extrem de gravă de discriminare, care, conform jurisprudenței CEDO, afectează inclusiv dreptul la tratament uman;
- directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. Directiva Consiliului 2000/43/CE, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante;
- aplicarea unei sancțiuni prea mari pentru o afirmație pe de o parte poate reprezenta o limitare excesivă a libertății de exprimare, pe de altă parte nu reprezintă o faptă atât de gravă cum ar fi, spre exemplu, segregarea școlară sau neangajarea din motive rasiale
- fapta a fost comisă în anul 2010, astfel sancțiunea nu produce acele efecte pe care le-ar fi produs dacă ar fi fost aplicate la scurt timp după comiterea lor;
- având în vedere publicitatea care va fi acordată cauzei, datorită calității reclamatului, chiar și o sancțiune limitată poate fi descurajantă atât pentru el, cât și pentru alți politicieni.

H. GEN

15. Cetățenie, gen. Afirmații, demnitate personală.

C.N.C.D. s-a autosesizat în urma emisiunii "Lumea lui Banciu", în care relizatorul Radu Banciu a făcut următoarele afirmații: "... niște lături în toate domeniile, care au atârnat de România exact ca borfașul care a zis: «mai dă-mi și mie niște bani de țigări». «Nu-ți dau bă»! «Mai dă-mi atunci niște bani de pâine». «Nu că tu-i bei»! Ăștia sunt moldovenii! (...) Am explicat și cu toți nătărăii ăia care veneau studenți din Republica Moldova, unu nu reușea să treacă clasa, da? Zeci, erau bursieri pe banii statului român, primiți în brațe, toate curvele alea ale lor care rămâneau gravide în primul semestru și așa mai departe. O rușine de oameni. Da?" "În general, Moldova este exact ca țiganul român care stă cu mâna întinsă pe Champs-Élysées (...) Asta este Moldova. Un țăran sau un țigan, după cum vreți, care n-a făcut altceva decât să cerșească pe lângă România de când îi știm noi".

Prin hotărârea nr. 63 din 29.01.2014, Colegiul director a constatat încălcarea prevederilor art. 2 alin.1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și a sancționat reclamatul cu amendă contravențională în cuantum de 5000 lei.

Prevenirea formelor de discriminare

La peste 10 ani de activitate, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să evidențieze prin proiectele și programele sale că are deja o tradiție în câmpul prevenirii faptelor de discriminare, respectării drepturilor omului și promovării egalității de șanse.

Calendarul anual de proiecte al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării se alcătuiește ținând cont de organizarea evenimentelor sale care de-a lungul timpului și-au dovedit eficacitatea, importanța și recunoașterea, atât internă cât și în rândul altor instituții și al societății civile, devenind borne ale activității sale. și ale dialogului între diverse categorii sociale.

În anul 2014, coloana vertebrală a activității de prevenire a fost continuarea programelor și proiectelor care prin tematicile abordate, prin resursele implicate, prin rezultatele obținute și conexiunile puternice pe care le-au dezvoltat pot fi numite, fără nici o îndoială, “de tradiție” pentru C.N.C.D.

Domenii tradiționale: Educația și Sănătatea

Toate proiectele cu impact major derulate de C.N.C.D. de-a lungul activității sale și mai ales în 2014 au avut ca domeniu de manifestare sfera educației și sfera sănătății.

În materie de educație, prioritățile au vizat impactul tinerei generații de școlari, liceeni și studenți cu problematica dialogului intercultural, al manifestării toleranței și asimilării practicilor nediscriminatorii, precum și identificarea și respingerea stereotipurilor dăunătoare relațiilor într-o societate democratică modernă și fără prejudecăți.

În materie de sănătate, prioritățile au vizat impactul cu problematica bolilor cornice transmisibile, precum SIDA și infectarea cu HIV, autismul, sindromul Down și alte boli neuro-motorii, precum și dizabilitățile fizice.

Proiecte tradiționale

Informarea și formarea copiilor și tinerilor, elevi și studenți prin organizarea de concursuri, dezbateri și Școli de Vară.

Informarea și formarea cadrelor didactice, cadrelor sanitare, polițiștilor și magistraților prin susținerea unor cursuri de pregătire.

Colaboratori tradiționali

Programele C.N.C.D. s-au desfășurat și în 2014 conform tradiției, în colaborare și în parteneriat cu școli, universități, unități sanitare și ONG-uri care promovează diversitatea culturală, drepturile diferitelor minorități, egalitatea de gen, dar cu precădere, ONG-uri care apără drepturile minorității rome și luptă pentru incluziunea lor socială.

1. „Tinerii dezbat” – cinci ani de comunicare interactivă cu tinerii liceeni, un adevărat campionat național de dezbateri privind egalitatea de șanse, eliminarea diferențelor sociale, promovarea diversității, cooperării și nediscriminării.

Un proiect multianual de succes prin care C.N.C.D. reușește implicarea foarte multor tineri în organizarea și apoi participarea, în cadrul propriilor licee, la dezbateri publice care au ca scop informarea și conștientizarea noii generații asupra valorilor actualei realități sociale. Activitățile proiectului dezvoltă oportunitatea pentru exersarea atitudinii tolerante, practica pro-diversitate, deprinderea unui comportament antidiscriminare, fără prejudecăți și stereotipuri. Dezbaterile se desfășoară în fiecare an sub forma fazelor locale, regionale și naționale.

Rezumat

Înscrierea și selecția pe site-ul www.edu.ro

Seminarii de pregătire pentru profesori având ca obiective definirea temelor, rolurile vorbitorilor, criteriu, argumentare/contra-argumentare, intervenții, arbitraj.

Simulare etapa județeană care a reprezentat un test pentru edițiile din anii viitori, în care preconizăm schimbarea formatului și organizarea de etape județene intermediare celor regionale.

Etapă regională, cu participarea a 208 licee din 40 de județe și din Municipiul București.

Etapă națională desfășurată la Colegiul Național „Tudor Vladimirescu” Târgu-Jiu prin sistemul de trei arbitri pe rundă în faza de calificări și cinci/șapte, în cele eliminatorii, ocazie de-a avea alături pe arbitrii ARDOR și membrii Comisiei Centrale a Concursului „Tinerii dezbat” care au făcut echipe mixte de arbitraj cu cei 34 de profesori coordonatori ai echipelor calificate.

Ediția 2014 în cifre:

934 de elevi și profesori coordonatori aliniați la start.

624 de liceeni din clasele IX-XI implicați în dialogul despre diversitate și egalitate.

242 de licee înscrise în concurs, pentru dezbateri și selecții în diferite etape ale proiectului.

11 regionale, reprezentând toate județele țării, organizatoare și promotoare ale procesului de informare privind climatul antidiscriminare și necesitatea egalității în societate.

14 seminarii organizate.

34 de echipe calificate pentru faza națională.

102 participanți la faza națională.

Rezultate

- Deschizător de drumuri în schimbarea sistemului clasic de predare, a celui de relaționare profesor-elev, a mediului școlar, familial, comunitar.
- Stimularea profesorilor și elevilor pentru comunicarea pe baza argumentelor.
- Un număr în continuă creștere de licee care aderă la acest proiect.

2. Egalitate și nediscriminare "Promovarea dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse la nivelul învățământului preuniversitar din București"

Concurs de eseuri destinate dezvoltării capacității de aplicare a principiilor nediscriminării și egalității de șanse în toate domeniile pentru școlari și liceeni.

Un parteneriat de tradiție al C.N.C.D. cu Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" și Inspectoratul Școlar al Municipiului București, promovat în 32 de școli generale și 11 licee din București și din județele Constanța, Timiș, Giurgiu, Dâmbovița, Ilfov.

Rezumat

Cerința concursului a fost următoarea :

Imaginează-ți că ai un coleg nou, un copil cu dizabilități sau dintr-o altă etnie. Concepe un eseu (compunere) în care să descrii (pe baza imaginației tale sau din practică) experiențele prin care ai putea trece sau ai trecut cu acest nou coleg.

Dacă știi mai bine să desenezi, realizează un desen cu tema de mai sus! (cerință numai pentru 6-10 ani).

Gândiți-vă cum să aplicați mai bine principiul nediscriminării și pe cel al egalității de șanse în ceea ce scrieți!

Ediția 2014 în cifre:

145 de lucrări primite în concurs

Secțiunea Desen - 56 de creații

Secțiunea Creație literară 7-10 ani – 10 creații

Secțiunea Creație literară 11-14 ani – 42 de creații

Secțiunea Creație literară 15-19 ani – 37 de creații

50 premii:

- 10 premii I
- 10 premii II
- 10 premii III
- 20 mențiuni

Rezultate

- În cadrul întâlnirilor cu elevii s-au definit conceptele de discriminare, criterii de discriminare, egalitate de șanse și au fost analizate cazuri concrete de situații discriminatorii aduse de membrii echipei de cercetare, dar și propuse de elevi. S-a constatat că elevii manifestă interes pentru a cunoaște beneficiile dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse, dar și pentru a ști cum să nu discrimineze la rândul lor.

- Toate creațiile participante la concurs (cu excepția desenelor) au fost publicate într-un volum intitulat "File din cartea prieteniei...". Toți elevii premiați au primit câte un exemplar din această carte odată cu premiile, iar ceilalți elevi au primit câte o diplomă de participare și câte un exemplar din volum.
- Cele 12 desene premiate au fost publicate într-un calendar de birou 2015, inscripționat atât cu numele proiectului, cât și cu numele instituțiilor partenere. Desenele care nu au fost premiate au fost și ele publicate în calendar, au primit diplomă de participare și un premiu de consolare din partea echipei de proiect.

Feed-back

Reacțiile pozitive primite de la participanți pe parcursul derulării proiectului recomandă continuarea sa în anul 2015, cu dezvoltarea la o scară mai largă, eventual națională.

3. Educația altfel

asumarea, valorizarea și promovarea educației pentru diversitate prin curricula de curs și aplicații practice. Un proiect dezvoltat pe baza constantei colaborări a C.N.C.D. cu organizațiile și instituțiile care au responsabilități în domeniul educației și formării școlare. Într-un parteneriat cu patru inspectorate școlare județene (Caraș-Severin, Arad, Botoșani și Tulcea) a fost urmărită orientarea pro-diversitate în școlile ai căror elevi au un grad scăzut de promovabilitate la examenele naționale.

Rezumat

Organizarea unor cursuri de formare pentru 4 inspectori școlari din județele menționate și 16 cadre didactice din școlile selectate, în vederea implementării a 16 proiecte vizând educația pentru nediscriminare în anul școlar 2014-2015.

Cursurile și aplicațiile au oferit cadrelor didactice abilități pentru dezvoltarea tematicii diversității în curricula școlară, pentru conștientizarea rolului pe care-l are educația în combaterea intoleranței și prevenirea discriminării. Inspectorii școlari au fost atât cursanți cât și moderator ai grupurilor de lucru. Pe parcursul a trei zile (20 de ore) s-au derulat trei module de curs:

- Educație și responsabilitate (perspectiva etică în educație);*
- Educație și diversitate (perspectiva estetică în educație);*
- Atelier de lucru – proiecte pentru prevenirea discriminării în școli.*

Rezultate

Proiectele realizate au fost concepute pentru implementare în anul școlar 2014-2015 de către școlile în care activează cadrele didactice participante, cu sprijinul inspectoratelor școlare județene și al C.N.C.D., prin monitorizarea desfășurării lor.

4. Calendarul diversității

Un simbol al diversității, marcând cele mai importante evenimente din istoria lumii, editat în 650 de exemplare care, în cea mai mare parte, au ajuns la elevi ai unor școli, îndeosebi din mediul rural: Călnic (jud. Gorj), Checea (jud. Timiș), Ineu (jud. Arad), Turda (jud. Cluj), Bălan (jud. Harghita), Slobozia Bradului (Vrancea), Pătrăuți (jud. Suceava). Mesajul de promovare a diversității pe care îl transmite instituția noastră prin acest calendar perpetuu este în concordanță cu misiunea de informare, de conștientizare privind drepturile omului, de cunoaștere a efectelor grave ale discriminării și de respectare a principiului egalității de șanse, adresându-se tuturor categoriilor sociale.

5. Conferința "Sine qua rom" – un proiect de conștiință

100 de participanți ai ONG-urilor, instituțiilor publice, ministerelor și ambasadelor pentru marcarea Zilei Internaționale a Romilor (8 aprilie), în cadrul unei dezbateri privind percepția societății față de această comunitate. Evenimentul s-a desfășurat la Muzeul Culturii Romilor și a oferit cadrul de dialog între societatea civilă romă și societatea politică românească pentru identificarea celor mai bune soluții de incluziune a cetățenilor români de etnie romă.

6. Gala Femeilor Rome "Privește-mă așa cum sunt!"

PARTENERI

Centrul pentru Educație și Dezvoltare Socială, Asociația E-Romnja și Asociația pentru Dezvoltare și Incluziune Socială.

OBIECTIV

Crearea unei imagini pozitive referitoare la femeile rome.

ACTIVITĂȚI

*Premierea, în cadrul unei gale, a 15 femei de etnie romă care prin activitatea lor (în domeniul economic, social, educațional) au contribuit la îmbunătățirea imaginii comunității de care aparțin;
Realizarea unor trofee și eșarfe distribuite în cadrul Galei.*

TEMA ANULUI 2014

Situațiile de violență asupra femeilor rome în spațiul public, al expulzărilor și al evacuărilor forțate ale romilor cât și modul în care autoritățile tratează subiectul sau abuzează de puterea lor.

7. Solidaritate de Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități

BENEFICIARI

400 de persoane cu dizabilități și însoțitori ai acestora

OBIECTIVE

Marcarea Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dizabilități

ACTIVITĂȚI

*Vizionarea piesei "Mă mut la mama", la Teatrul de pe Lipscani;
Organizarea în foaierea teatrului a unei expoziții cu obiecte confecționate de persoanele cu dizabilități.*

8. Tendințe inovatoare în asistența educațională

„Tendințe inovatoare în asistența educațională” – simpozionul consacrat împărtășirii dificultăților de adaptare a copiilor cu CES și prezentării unor exemple de bune practici.

Un proiect al cărui obiectiv a fost asistența educațională pentru elevii cu cerințe speciale, urmărind integrarea acestora în mediul școlar și social. Simpozionul a căutat să stabilească o platformă fezabilă care să înglobeze toate experiențele participanților, ca să poată fi identificate noi moduri de interacțiune cu elevii CES.

Rezumat

Cadrele didactice din județul Arad au prezentat în cadrul simpozionului lucrări care au vizat integrarea școlară și socială a elevului cu CES, intervenții nediscriminatorii specifice și exemple de bune practici, cele mai interesante materiale, împreună cu toate prezentările urmând să fie publicate și distribuite tuturor celor care lucrează cu această categorie de elevi.

Partenerii C.N.C.D. pentru organizarea acestui simpozion au fost: ISJ Arad, Casa Corpului Didactic Arad, Universitatea Aurel Vlaicu din Arad, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Arad, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Arad, Fundația Caritas Paderborn Germania, IME les Grouets Papillon Blanc Blois Franța, EU Coach Weimar Germania, Centrul de Consiliere și psihoterapie pentru părinți și copii Equilibrium, Fundația pentru Integrare și Sprijin Social Împreună Ineu.

Rezultate

În baza materialului prezentat de C.N.C.D. și a dezbaterilor generale, Grupul Școlar Sava Brancovici din Ineu a propus inițierea unui parteneriat cu instituția noastră pentru anul 2015, în beneficiul elevilor, tema și obiectivele proiectului fiind deja identificate.

9. Conferința Internațională a Nediscriminării și Egalității de Șanse NEDES

„Conferința Internațională a Nediscriminării și Egalității de Șanse NEDES” - informarea cu privire la principiul nediscriminării și egalității de șanse între diferite categorii sociale și stimularea interesului pentru implicarea în eliminarea discriminărilor de orice fel.

Un proiect multianual ajuns deja la a VIII-a ediție, o manifestare amplă care urmărește lărgirea platformei de dialog multicultural între țările comunitare și receptarea la nivel academic a diversității, prin organizarea unei Conferințe internaționale devenite de tradiție.

- Au fost trimise lucrări pentru conferință din India, Italia și Brazilia. Lucrările prezentate au condus la dezbateri pe tema nediscriminării și egalității de șanse în care s-au implicat atât cei care au prezentat lucrări, cât și ceilalți participanți (studenți, dar mai ales avocați și consilieri juridici care au aflat de conferință de pe site-ul www.ucdc.ro);*
 - Pagina de Facebook a Conferinței a fost vizitată de 2867 de persoane, ceea ce dovedește o vizibilitate sporită atât a evenimentului în sine, cât și a partenerilor de proiect;*
- A fost realizat un volum care a cuprins materialele dezbătute în cadrul Conferinței.*

BENEFICIARI

70 de personalități ale vieții academice, politice și sociale din România

OBIECTIVE

Dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a principiilor nediscriminării și egalității de șanse atât între bărbați și femei, cât și între diferitele categorii de persoane;

Dezvoltarea capacității de înțelegere și aplicare a dreptului obiectiv la nediscriminare și egalitate de șanse;

Diseminarea informațiilor privind drepturile omului și libertățile publice, mai cu seamă a celor referitoare la egalitatea între cetățeni și la dreptul fiecăruia la nediscriminare.

ACTIVITĂȚI

Popularizarea principiului nediscriminării și egalității de șanse la nivelul Universității "Dimitrie Cantemir", precum și în toate mediile interesate de tematica nediscriminării și egalității de șanse;

Organizarea Conferinței la Sala Drepturilor Omului din Palatul Parlamentului României cu participarea instituțiilor interesate, dar și a cadrelor didactice și a studenților, precum și organizațiilor neguvernamentale care au ca principal obiect de activitate protecția și promovarea drepturilor omului, în general și promovarea nediscriminării și egalității de șanse, în special.

10. Școlala de Vară "Grupuri de Risc și Servicii Sociale de Suport. Dreptul la nediscriminare"- Ediția a-VI-a

BENEFICIARI

25 de studenți și masteranzi

PARTENERI

Universitatea București - Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Asociația Carusel, Organizațiile membre ale Rețelei Române de Reducere a Riscurilor

OBIECTIVE

Informarea tinerilor profesioniști din domeniul social cu privire la atitudinile discriminatorii la care sunt supuse categoriile vulnerabile.

ACTIVITĂȚI

Promovarea proiectului în rândul tinerilor profesioniști din domeniul asistenței sociale;

Organizarea unor ateliere informative pe teme: consumului de droguri, consilierii privind testarea HIV, prevenirea și combaterea traficului de droguri.

11. Festivalul de film documentar dedicat drepturilor omului - ediția a VII-a

PARTENERI

Asociația One World Romania, Centrul Ceh

OBIECTIVE

Organizarea unui festival de filme menit să contribuie la promovarea diversității și toleranței.

ACTIVITĂȚI

Prezentarea de filme documentare împărțite în secțiuni tematice;

Organizarea unor dezbateri pe baza filmelor vizionate.

Ediția 2014 în cifre:

10.000 persoane care au vizionat filmele din cadrul festivalului

50 de documentare difuzate

12 evenimente conexe

42 de filme în premieră în România

80 de invitați de prestigiu români și străini

2 expoziții și un colț al vorbitorului

7.175 de vizionări online

400 de transmisiuni radio și TV, articole în print și postări online

24 de postări pe diverse bloguri – 1.700 de impresii și 1.300 de vizitatori

10.000 de copii gratuite ale revistei "Șapte Seri"

32.022 de vizite pe site-ul web

8.646 de fani pe Facebook

2.000 de cataloage imprimate

3.000 de pliante cu programul festivalului

1.000 de postere

12. Noua Revistă a Drepturilor Omului

O publicație trimestrială editată de Centrul de Studii Internaționale care promovează activitățile specifice desfășurate de C.N.C.D. La aproape 10 ani de colaborare, această revistă reprezintă o oglindă a evoluției instituționale din domeniul prevenirii și combaterii discriminării.

Proiecte derulate de C.N.C.D. din fonduri europene

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării implementează, în perioada 2014-2016, proiectul predefinit cu finanțare externă nerambursabilă intitulat „Îmbunătățirea măsurilor antidiscriminare la nivel național prin participarea largă a specialiștilor și a societății civile”.

Proiectul este finanțat în cadrul Mecanismului financiar SEE 2009-2014, Domeniul RO 10 – Copii și tineri la risc și initiative locale și regionale destinate reducerii inegalităților naționale și promovării incluziunii sociale, având ca principal partener Consiliul Europei, prin Direcția de Cetățenie Democratică și Participare a Consiliului Europei.

Unul dintre obiectivele proiectului este de a crește nivelul de conștientizare cu privire la noile provocări în dinamica fenomenului discriminării în societatea românească, atât la nivel național, cât și la nivel local.

Pentru realizarea acestui obiectiv sunt prevăzute în cadrul planului de lucru al proiectului o serie de etape și de activități specifice, una dintre ele fiind realizarea unei cercetări în scopul identificării bunelor practici europene în materie de acces egal la educație relativ la criteriul rasă/etnie, respectiv dizabilitate care pot fi utilizate în context românesc.

Proiectul beneficiază de un buget alocat de 399.990 Euro.

2. În anul 2014, pe parcursul a 8 luni, Asociația E-Civis în parteneriat cu Autoritatea Electorală Permanentă și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a implementat Proiectul ”Discursuri electorale fără discriminare!”, proiect finanțat în cadrul Fondului ONG în România, Componenta 1 – Implicare/Subcomponenta 1.3. Încurajarea valorilor democratice.

Prin acest proiect este adresată problematica prezenței frecvente a discursului de instigare la ură și discriminare în campaniile electorale și a urmărit analiza sa în cazul alegerilor pentru Parlamentul European din 2014 și realizarea unei campanii de informare și îmbunătățire a cadrului legislativ care guvernează campaniile electorale. Principalul grup țintă a fost reprezentat de candidații la alegeri, staff-urile lor de campanie, redactori de știri precum și Ong-uri în domeniul combaterii discriminării.

Obiectivele proiectului:

1. Analiza situației privind discursul de instigare la ură și discriminare în campania desfășurată cu ocazia alegerilor pentru Parlamentul European și pentru desemnarea Președintelui României din 2014.

2. Realizarea unei campanii de informare pentru prevenirea folosirii discursului de instigare la ură și discriminare în campaniile politice adresată candidaților, staff-urilor de campanie, membrilor de partid și voluntarilor din campanie, precum și redactorilor de știri.

3. Elaborarea și promovarea, în Parlament, a unei propuneri de lege privind eliminarea discursului instigator la ură și la discriminare în campaniile electorale din România.

Mai multe informații, materiale relevante și raportul proiectului se găsesc la <http://discursfaradiscriminare.ro/>

3. Mobilizarea universităților pentru combaterea discriminării

Proiectul "Mobilizarea universităților pentru combaterea discriminării" contribuie la combaterea discriminării și a discursului instigator la ură în învățământul superior, pentru realizarea unui mediu universitar liber de discriminare prin creșterea capacității universităților, Ministerului Educației și a studenților de a răspunde adecvat acestui fenomen. În prezent nu există date care să releve nivelul de discriminare din universități, în condițiile în care studiile arată că atitudinile intolerante sunt răspândite printre tineri. Partenerii SAR, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și Asociația Centrul pentru Educație și Dezvoltare Socială (CEDS) își propun să colecteze date, să evalueze nivelul de discriminare și să promoveze opțiuni de politici publice pentru ministerele de resort, de reguli și proceduri pentru universități și să creeze o rețea de studenți-voluntari care să monitorizeze cazurile de discriminare și procedurile universităților. Partenerii vor implica studenți și profesori din 10 universități pilot, asociații studențești și sindicale, decidenți politici, mass-media, blogeri activi în educație și anti-discriminare, în activități și vor crea, împreună cu, și între aceștia, parteneriate instituționalizate.

Obiectiv general: Combaterea discriminării și a discursului instigator la ură în învățământul superior pentru realizarea unui mediu universitar liber de discriminare prin creșterea capacității universităților, Ministerului Educației și a studenților de a răspunde adecvat acestui fenomen.

Obiective specifice:

1. Realizarea, în premieră, a unui studiu pentru stabilirea nivelului de discriminare și a discursului instigator la ură în universități și al gradului de conștientizare al acestora .
2. Elaborarea de recomandări și acțiuni specifice pentru rezolvarea problemelor identificate în urma evaluării nivelului de discriminare și a discursului instigator la ură în universități ce vor fi adresate Ministerului Educației și Cercetării și conducerilor universităților din România.
3. Creșterea capacității universităților de stat și private din România de a gestiona problemele legate de discriminare și discurs instigator la ură prin dezvoltarea sau implementarea unor proceduri interne de sesizare, rezolvare și raportare a cazurilor.
4. Creșterea capacității studenților și a angajaților-cadre didactice și personal auxiliar -de a raporta voluntar cazurile de discriminare și discurs instigator la ură din universitățile de stat și private din România, către ONG-urile anti-discriminare, opinia publică și instituțiile abilitate.
5. Creșterea capacității Ministerului Educației și Cercetării de a evalua și raporta oficial nivelul de discriminare din universitățile de stat și private din România și de a elabora politici pentru combaterea discriminării și a discursului instigator la ură.
6. Crearea unor legături instituționale între universități și organizațiile sindicale ale studenților și angajaților, pe de o parte, și Consiliul National pentru Combaterea Discriminării, pe de altă parte.

Perioada de implementare: 15 iunie 2014 – 14 decembrie 2015.

Pentru pagina proiectului accesați <http://universitaticurate.ro/antidiscriminare/> sau pagina de FaceBook: <https://www.facebook.com/egalitateinuniversitate>

4. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării derulează în calitate de partener proiectul „Pregătește-te astăzi pentru cariera de mâine! Formare și specializare pentru femeile din Regiunea Sud Muntenia!”, proiect finanțat prin Fondul Social European, Beneficiar SC HR Specialists SRL, Parteneri Asociația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Feminin și SC DAVO STAR IMPEX SRL. Proiectul se derulează pe o perioadă de 18 luni, în intervalul mai 2014 - octombrie 2015.

Obiectivul general al proiectului este creșterea oportunităților de acces pe piața muncii pentru femeile din Regiunea Sud Muntenia ca urmare a participării acestora la programe de calificare, recalificare, specializare, perfecționare și inițiere.

Scopul proiectului este de a furniza servicii de formare autorizate ANC, de dezvoltare a carierei și de dezvoltare a competențelor în domeniul antreprenoriatului unui număr de 540 de persoane ce aparțin grupului țintă (dintre care 405 sunt femei), pe programe de calificare de nivel 1 respectiv, lucrător comercial, cameristă hotel, babysitter, manichiurist, pedichiurist, confecționar asamblor articole textile și pe cursuri de inițiere și specializare: expert achiziții publice, antreprenoriat, TIC.

Obiectivele proiectului sunt:

1. Facilitarea participării femeilor la diferite programe de calificare/recalificare derulate de furnizori de formare autorizați cu scopul dezvoltării abilităților și calificărilor necesare obținerii/menținerii unui loc de muncă. Prin furnizarea unor cursuri de calificare (nivel 1), specializare și perfecționare precum și inițiere, membrii grupului țintă vor fi mai bine pregătiți și vor fi capabili să își găsească un loc de muncă mai ușor; dezvoltarea și actualizarea continuă a unor programe de calificare/recalificare, specializare și perfecționare vor conduce la efecte pozitive pe termen lung în pregătirea în special a femeilor.

2. Furnizarea de programe de formare acreditate de perfecționare/specializare/inițiere, precum și asistență/consultanță pentru femei în vederea începerii unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri.

3. Creșterea gradului de conștientizare a actorilor relevanți din instituțiile publice și private cu privire la principiul egalității de șanse și de gen prin desfășurarea campaniilor de combatere a discriminării. Beneficiile unor astfel de campanii urmăresc fundamentarea ideii de egalitate de șanse și stimulează accesul egal pe piața muncii.

În anul 2014 C.N.C.D. a desfășurat Campanii în județele Argeș și Călărași, campanii la care au participat reprezentanți ai administrației publice centrale și locale și reprezentanți ai organizațiilor societății civile din cele două județe și o Sesiune de formare în județul Argeș.

Bugetul total al proiectului este de 2.075.880,96 lei. Bugetul aferent C.N.C.D. este de 273.910 lei. Pentru anul 2014 C.N.C.D. a cheltuit suma de 81.556 lei reprezentând indemnizații ale echipei de proiect precum și materiale achiziționate în vederea derulării proiectului.

5. Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013 AXA PRIORITARĂ 1 – „Sprijin în implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor”
Domeniul major de intervenție: 1.3 – „Formare orizontală în domeniul gestionării programelor/proiectelor.

Conform Regulamentului (UE) Nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013, pentru a consolida performanțele politicii de coeziune, pentru perioada 2014-2020, Comisia Europeană a solicitat autorităților române să îndeplinească, printre altele, condiționalitățile generale referitoare la antidiscriminare, egalitatea de gen și dizabilitate.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în calitate sa de organism de egalitate, independent, autonom, a fost desemnat responsabil cu îndeplinirea celor trei condiționalități ex-ante. În acest sens, a fost depusă și aprobată Cererea de finanțare pentru proiectul „Formare în domeniul antidiscriminării, egalității de gen și al drepturilor persoanelor cu dizabilități” - POAT 2007-2013, urmată de încheierea, în data de 14 mai 2014 a Contractului nr. 1.3.174 cod SMIS 52473.

Scopul proiectului este de a oferi personalului autorităților implicate în managementul și controlul fondurilor europene structurale și de investiții din cadrul Autorităților de Management, Organismelor Intermediare, Autorității de Certificare și Plată și Autorității de Audit, cunoștințele necesare în domeniul legislației și politicilor europene și naționale referitoare la antidiscriminare, egalitate de gen și protecția persoanelor cu dizabilități, prin aplicarea art. 9 al Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Selecția participanților la cursurile de formare va fi realizată de către Autoritățile de Management, Organismele Intermediare, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit și Ministerul Fondurilor Europene, respectiv Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, de acest program de formare urmând să beneficieze 602 persoane din cadrul autorităților menționate.

Programul de formare urmărește:

- asigurarea pregătirii personalului autorităților implicate în managementul și controlul fondurilor europene structurale și de investiții, la toate nivelurile relevante în gestionarea dimensiunilor referitoare la antidiscriminare, egalitatea de șanse și drepturile persoanelor cu dizabilități;
- la sfârșitul programului de formare, beneficiarii formării vor fi capabili să identifice modul în care principiile antidiscriminării, egalității de gen și drepturile persoanelor cu dizabilități se regăsesc pe parcursul diverselor etape aferente pregătirii, elaborării și implementării programelor operaționale.

Proiectul beneficiază de un buget total de 9.515.883,56 lei, din care:

7.103.191,59 lei – reprezentând asistența financiară nerambursabilă solicitată din Fondul European de Dezvoltare Regională, 2.367.730,53 lei – reprezentând co-finanțarea solicitantului și 44.961,44 lei – reprezentând cheltuieli neeligibile suportate de către C.N.C.D. cu titlu de contribuții angajator.

Reprezentarea României la nivel internațional

REȚEAUA EUROPEANĂ A INSTITUȚIILOR DE EGALITATE DIN UNIUNEA EUROPEANĂ (EQUINET)

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este membru al Consiliului Executiv din cadrul Rețelei Europene a Instituțiilor de Egalitate din UE (Equinet).

Equinet este Rețeaua europeană a instituțiilor de promovare a egalității, o organizație care conectează 41 de organisme de promovare a egalității din 31 de țări europene, inclusiv toate statele membre ale UE.

Organismele de promovare a egalității sunt organizații publice care asistă victime ale discriminării, monitorizează și raportează problemele legate de discriminare. Ei fac acest lucru în raport cu unul, mai multe sau toate motivele de discriminare reglementate de legea Uniunii - gen, rasă și origine etnică, vârstă, orientare sexuală, religie sau convingeri, handicap - și alte motive reglementate de legislația națională de tratament egal.

Equinet are scopul de a spori capacitatea strategică a membrilor săi și de a dezvolta abilitățile și competențele personalului lor. Equinet lucrează, de asemenea să identifice și să comunice învățămintele din activitatea organismelor de promovare a egalității și de a spori recunoașterea lor și poziționarea strategică în raport cu toate părțile interesate la nivel european.

Equinet efectuează cercetare și schimb de informații, de date și expertiză de la și între organismele de promovare a egalității prin grupurile de lucru structurate în jurul zonelor de lucru tematice relevante în cadrul organismelor de promovare a egalității.

Grupul de lucru pentru Formare/Elaborare de Politici

Acest grup este o platformă de dialog cu instituțiile europene, care susține formarea de politici ale egalității de șanse și nediscriminării la nivel european.

Întâlnirea celor 10 reprezentanți ai autorităților naționale pentru egalitate (din Austria, Croația, Grecia, Ungaria, Irlanda, Letonia, Malta, Romania, Serbia și Marea Britanie) a avut loc în ziua de 3 octombrie. S-au analizat rezultatele obținute în urma analizei chestionarelor despre arhitectura instituțională a autorităților naționale pentru egalitate de șanse din țările Europei (chestionare la care s-a lucrat anterior) și s-a discutat despre experiențele specifice în ceea ce privește egalitatea și drepturile persoanelor cu dizabilități.

Reprezentantul Comisiei Europene a prezentat cele mai importante politici și evoluții legislative la nivelul Uniunii Europene în ce privește persoanele cu dizabilități. Fiecare dintre cei prezenți au arătat contribuția instituției lor la Strategia Europeană pentru Dizabilitate, problemele majore cu care se confruntă în interacțiunea cu persoanele cu dizabilități și propuneri de acțiuni viitoare la nivel european pentru îmbunătățirea situației persoanelor cu dizabilități. S-a luat ca punct de reper un studiu anterior al Equinet, din 2009, ce aducea propuneri pentru un plan de acțiune european al dizabilității (nevoia de participare și organizare).

Cum fiecare participant a adus în discuție specificul național care intervine în discriminarea persoanelor cu dizabilități, reprezentantul C.N.C.D. a prezentat și câteva cazuri sensibile aduse ca plângeri la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, care vizează: lipsa cititoarelor de carduri pentru persoanele nevăzătoare, lipsa dotării autobuzelor cu rampe, lipsa mașinilor adaptate pentru școala

și/sau examenul de conducere auto, probleme de incluziune școlară și în colectivele de muncă.

Marea Britanie a prezentat o publicație utilă persoanelor cu dizabilități, un ghid despre călătoria cu avionul și serviciile gratuite de asistență pe care companiile aeriene și aeroporturile sunt obligate, conform legii, să le pună la dispoziție.

Până la următoarea întâlnire a grupului, în 2015, se va realiza încă (cel puțin) un chestionar, după cele discutate fiind posibil ca acesta să se axeze pe protecția anti-discriminare a persoanelor cu dizabilități.

Grupul de lucru dezvoltare strategică

În data de 27 februarie 2014 a avut loc la prima întâlnire din anul 2014 a grupului de lucru Dezvoltarea Strategiei din cadrul EQUINET.

În cadrul întâlnirii, secretariatul EQUINET a informat faptul că Raportul final produs de acest grup a fost supus aprobării conducerii EQUINET și că acesta va fi publicat în martie. Anexele la acest Raport vor fi încărcate pe site-ul EQUINET după o ultimă aprobare a celor care au produs materialele din cadrul acestora.

În continuarea discuțiilor, EQUINET a stabilit ca temă a anului 2014 Planul strategic al organismelor de egalitate.

S-au prezentat experiențe și bune practici ale organismelor de egalitate cu privire la Planul strategic.

Ca temă separată, participanții din cadrul grupului de lucru au oferit opinii și sugestii concrete asupra documentului ce urmează a fi publicat de EQUINET „Procedee și indicatori pentru măsurarea impactului organismelor de egalitate”.

În final s-a stabilit ca următoarea întâlnire a grupului de lucru să aibă loc în septembrie 2014.

Grupul de lucru pe problematica de gen

În perioada 31 martie – 04 aprilie 2014 a avut loc la Bruxelles, Belgia, seminarul LUDEN (Local Urban Development European Network) al grupului de lucru pe problematica de gen, participarea femeilor în politică. Egalitatea de gen în Uniunea Europeană: rolul organismelor pentru egalitate.

Întâlnirea grupului de lucru pe problematica de gen a fost deschisă de Haroon Saad Director LUDEN, a doua sesiune a trainingului fiind condusă de Niamh Gallagher și Michelle O'Donnell Keating din Irlanda.

Tema principală de discuție a întâlnirii a fost participarea femeilor în administrația publică, moderatorul acestei discuții fiind Diane Dodds.

Grupul de lucru pe probleme de legalitate

Grupul de lucru privind dreptul la egalitatea în practică este format din experți juridici care lucrează la organisme de promovare a egalității naționale și se concentrează pe modul în care legislația europeană și națională pun în aplicare și interpretează egalitatea. Acest lucru este destinat să continue obiectivul de realizare a unei protecții sporite și armonizate împotriva discriminării în toate statele membre ale UE și nu numai. Un aspect al activității grupului folosește cazuri din viața reală pentru a analiza modul în care directivele UE privind Egalitatea de tratament precum și în legislația națională se aplică în practică.

Această metodă permite o comparație a diferitelor soluții juridice naționale la cazurile care, la rândul său, asigură atingerea unui număr de obiective: identificarea modelelor de aplicare a directivelor în statele membre, cum sunt puse în aplicare și în legislațiile naționale; identificarea eventualelor lacune în

protecția persoanei sau dispoziții din Directivele UE care necesită clarificări suplimentare și identificarea lacunelor legislative existente și potențiale în sistemele juridice naționale.

În data de 9 mai 2014 a avut loc la Bruxelles, Belgia, prima întâlnire pentru anul 2014 a grupului de lucru pe probleme de legalitate a EQUINET, reprezentantul C.N.C.D. fiind directorul Direcției Juridice.

În cadrul acestei întâlniri, au avut loc discuții cu proiectul de program al seminarului Equinet juridic (Bruxelles, urmează a fi stabilita data) și discuții cu privire la experiențele organismelor de egalitate.

Ordinea de zi a reuniunii a inclus:

- Discutarea posibilităților și modalitățile de intervenție ale terților prin Equinet în fața Curții Europene a Drepturilor Omului
- Discutarea contribuțiilor cu privire la măsurile de acțiuni pozitive
- Conceptualizarea și instruirea membrilor Equinet în ceea ce privește acțiune pozitivă,
- Pregătirea întâlnirii care va avea loc la Belgrad, Serbia în octombrie 2014.

Ca un punct separat pe ordinea de zi, în contextul pregătirii următoarei întâlniri s-a discutat Planul Strategic pentru 2015-2018 al Equinet. S-a considerat că a fost o oportunitate pentru membrii grupului de lucru să își dea avizul lor, feedback și sugestii concrete.

În perioada 12-13.09.2014 a avut loc la Budapesta, Ungaria, a doua întâlnire pentru anul 2014 a grupului de lucru pe probleme de legalitate a EQUINET.

În prima parte a întâlnirii s-au discutat draftul capitolelor elaborate de o parte a membrilor grupului de lucru. Ca urmare a discuțiilor purtate, s-a convenit ca materialele sus menționate să fie actualizate. De asemenea s-a stabilit faptul că reprezentantul Comisiei pentru Egalitate - Irlanda de Nord va elabora un capitol privind modul de eficientizare a măsurilor afirmative ("Positive Action") și modalități de evaluare a impactului acestora, bazat pe o bogată experiență în Irlanda de Nord.

În a doua parte a lucrărilor grupului, s-a discutat despre Proiectul de procedură internă CEDO - intervenții terți.

Membrii grupului au revizuit proiectul și au avut discuții în grupuri mici despre posibile cazuri și despre posibilitatea de a acorda prioritate pentru o intervenție Equinet.

Membrii grupului de lucru au convenit că accentul nu ar trebui să se pună pe probleme care nu se încadrează în mandatul organismelor de promovare a egalității, cum ar fi subiectele pe tema "mame-surogat" și crima motivată de ură.

S-a informat asupra faptului că în prezent proiectul este revizuit și cel mai probabil va fi aprobat săptămâna viitoare de către Consiliul Executiv al Equinet și apoi adoptat de Adunarea Generală în luna decembrie 2014.

În ultima parte a lucrărilor grupului, s-a discutat despre Directiva (2014/54 / EU). În acest sens s-a făcut un tur de masă pentru a afla despre evoluțiile la nivel național (sau lipsa acestora) în urma adoptării Directivei 2014/54/UE, care prevede desemnarea organismelor pentru protecția drepturilor lucrătorilor migranți din UE și membrii de familie ai acestora. Din discuții s-a observat că, în majoritatea țărilor UE negocierile sunt încă în curs de desfășurare (în cazul în care au început), dar majoritatea organismelor de

promovare a egalității se așteaptă să primească un nou mandat în conformitate cu articolul 4 din prezenta directivă.

Equinet planifică, de asemenea, o conferință legată de această directivă în a doua jumătate a anului 2015.

Activitatea de reprezentare la nivel internațional a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării prin participare la întruniri, dezbateri și reuniuni internaționale în domeniul nediscriminării

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a continuat, și în cursul anului 2014, consolidarea raporturilor de cooperare cu organisme și autorități similare, în cadrul dialogurilor bilaterale, regionale sau internaționale.

Prezența reprezentanților instituției, în plan internațional, la întruniri, dezbateri și reuniuni internaționale a contribuit la mediatizarea activității C.N.C.D. dar și la creșterea vizibilității acesteia, îmbunătățirea relațiilor cu instituțiile similare din țările europene, precum și la stabilirea unor noi legături de colaborare. Dintre evenimentele organizate în anul 2014, la nivel internațional, vă prezentăm alăturat câteva dintre acestea:

Un reprezentant al C.N.C.D. a participat la Varșovia, Polonia, în perioada **23-24.09.2014**, în la trainingul “Gender Equality Event on Harassment and Sexual Harassment” organizat de EQUINET.

În cadrul acestui seminar, au fost dezbătute următoarele teme:

Hărțuirea și hărțuirea sexuală: de ce se întâmplă și cum poate fi combătută.

Hărțuirea și hărțuirea sexuală în Europa: Prezentarea concluziilor rezultate ca urmare a efectuării de către Agenția Europeană pentru Drepturi Fundamentale (FRA) a unui studiu având ca tematică violența împotriva femeilor. Prezentarea activităților desfășurate la nivelul Uniunii Europene în ceea ce privește hărțuirea și hărțuirea sexuală.

Construind o cultură a drepturilor: Convenția de la Istanbul - prevenirea și combaterea hărțuirii sexuale.

Workshop - Practica instituțiilor de egalitate în ceea ce privește asigurarea unei abordări proactive și preventive a hărțuirii și hărțuirii sexuale în diferite domenii: Hărțuirea sexuală în cadrul serviciilor asigurate de angajați în uniformă (Experiența Poloniei). Simulare de tip Moot în fața instanțelor de judecată pentru sensibilizarea participanților implicați în domeniul specific în ceea ce privește hărțuirea (Experiența Austriei). Încadrarea hărțuirii și a hărțuirii sexuale în abordarea juridică a noțiunii de egalitate (Contribuția Irlandei). Organizarea de campanii împotriva hărțuirii și hărțuirii sexuale în instituții de învățământ (Experiența Finlandei). Cooperarea cu ONG-urile în gestionarea plângerilor de hărțuire sexuală (Experiența Franței).

Discriminarea versus demnitate: Noțiunea de hărțuire asociată noțiunii de hărțuire sexuală în legislația țărilor europene și în legislația Uniunii Europene.

Cum să construim un caz de hărțuire sexuală în instanță.

În prima parte a seminarului s-au prezentat rezultatele celui mai aprofundat studiu efectuat de Agenția Europeană pentru Drepturi Fundamentale (FRA), la solicitarea Parlamentului European, având ca tematică violența împotriva femeilor.

În partea a doua a seminarului s-au purtat discuții în cadrul atelierelor de lucru cu privire la schimbul de experiență în materie de bune practici, în politicile și cazuistica statelor membre U.E., în ceea ce privește hărțuirea și hărțuirea sexuală.

În continuare au fost prezentate normele internaționale și europene care conferă protecție juridică împotriva hărțuirii și a hărțuirii sexuale, astfel: Recomandarea Generală nr. 19 privind violența împotriva femeilor (1992) a Comitetului pentru Eliminarea Discriminării față de Femei; Concluziile Comitetului european al drepturilor sociale în urma aplicării art. 26 din Carta Socială Europeană (Demnitatea la locul de muncă), Turcia, 2010; Ghidul Organizației Internaționale a Muncii; Rezoluția Consiliului Europei din 29 mai 1990 privind protecția demnității femeilor și bărbaților la locul de muncă; Recomandarea Comisiei Comunităților Europene din 27 noiembrie 1991 privind protecția demnității femeilor și bărbaților la locul de muncă; Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2004/113/CE din 13 decembrie 2004 privind implementarea principiului egalității de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la furnizarea de bunuri și servicii; Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2006/54/CE din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă.

În ultima parte a seminarului a fost prezentată modalitatea cea mai adecvată de a strânge dovezi pentru susținerea unui caz de hărțuire sexuală în fața instanței de judecată. În acest sens s-a atras atenția asupra faptului că foarte rar hărțuirea sexuală are loc în fața unor martori, motiv pentru care este crucial să se stabilească credibilitatea victimei în cel mai scurt timp de la înaintarea unei plângeri, prin diferite metode (ex. luarea de declarații amănunțite de la prieteni/rude cu privire la modificarea comportamentului victimei; luarea de declarații de la medicul curant cu privire la semnalarea apariției unor stări de anxietate, insomnii, lipsă de concentrare la locul de muncă, însoțită de medicația prescrisă și/sau concedii medicale; verificarea existenței probelor scrise/video-audio ale avansurilor făcute de autorul hărțuirii sexuale; verificarea politicilor anti-discriminare și de combatere a hărțuirii sexuale ale angajatorului, precum și modul de aplicare a acestora; verificarea existenței unei plângeri interne, la locul de muncă, din partea victimei, aflarea motivului pentru care victima nu a dezvăluit fapta; purtarea de discuții cu sindicatul și cu departamentul de resurse umane cu privire la existența unor plângeri similare împotriva autorului hărțuirii sexuale; strângerea de informații legate de locul de muncă și de cultura informală perpetuată la locul de muncă – în sensul stabilirii dacă este sau nu un mediu propice care încurajază apariția fenomenului de hărțuire sexuală (ex. procentul de bărbați vs. procentul de femei, tipul de activitate desfășurată, genul de limbaj acceptat/permis).

În perioada **20-22 Noiembrie 2014**, a avut loc conferința „Profilul Etnic” organizată de Instituția pentru egalitate a Avocatului Poporului din Suedia, C.N.C.D. fiind reprezentat de Șeful Serviciului de Inspecție.

În cadrul acestei conferințe, s-au desprins următoarele concluzii:

Tratamentul mai puțin favorabil arătat unei persoane în comparație cu alte persoane aflate într-o situație similară se numește discriminare. Această practică este ilegală în contextul efectuării de către poliție a operațiunii de oprire și percheziționare.

Este acceptată referirea la rasa, etnia sau religia unei persoane, ca parte a descrierii amănunțite a unui suspect în legătură cu o infracțiune concretă. Rasa, etnia sau religia pot fi, de asemenea, luate în considerație atunci când există informații specifice privind o anumită infracțiune.

Decizia de a opri și percheziționa o persoană, justificată exclusiv sau în principal de rasa, etnia sau religia persoanei în cauză, poate fi descrisă ca reprezentând crearea unui profil etnic discriminatoriu și este ilegală.

Ofițerii de poliție trebuie să pună accentul pe factorii definitorii pentru un individ, care îl evidențiază ca suspect concret. Factorii respectivi trebuie să se axeze pe comportamentul unui individ. „Comportamentul” nu trebuie să includă trăsături fizice.

Crearea unui profil etnic discriminatoriu poate avea efecte negative asupra relațiilor cu comunitatea și, în consecință, poate afecta alte metode de menținere a ordinii publice care se bazează pe cooperarea și încrederea publicului. Există, de asemenea, dovezi conform cărora crearea unui profil etnic discriminatoriu pare să fie inefficientă atunci când este analizată în lumina „ratei de reusita” ce rezultă dintr-o oprire; și anume, dacă oprirea respectivă a determinat o arestare și/sau o punere sub acuzare.

Pentru a reduce riscul creării unui profil etnic discriminatoriu, ofițerii de poliție trebuie să fie instruiți corespunzător. Instruirea trebuie să fie însoțită de monitorizarea de către superiori a efectuării operațiunilor de oprire și percheziționare.

Monitorizarea operațiunilor de oprire și percheziționare presupune colectarea de date dezagregate din punct de vedere rasial pentru a înțelege clar măsura în care autoritățile sunt exercitate în mod proportional cu distribuția populației. Acest lucru este esențial și pentru a susține acuzațiile privind discriminarea indirectă de către forțele de ordine.

În momentul colectării datelor referitoare la etnie, protecția vieții private trebuie asigurată în mod corespunzător; și anume, trebuie să se asigure anonimatul și să se obțină acordul informat al persoanelor care fac subiectul unei opriri și percheziționări pentru colectarea datelor acestora în scop statistic.

În perioada **18 noiembrie – 22 noiembrie 2014**, Directorul de Cabinet, în calitate de reprezentant al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, a participat la cursul de formare de formatori pentru polițiști, cu focus pe minoritatea romă, orientare sexuală și identitate de gen.

Trainingul a fost organizat de Consiliul Europei prin structurile sale: Unitatea pentru orientare sexuală și identitate de gen, Echipa de suport a reprezentantului special al Secretarului General pentru chestiunile referitoare la etnia romă și Unitatea de cooperare în domeniul legii penale.

În cadrul acestei întâlniri au avut loc discuții referitoare la:

- Drepturile omului în munca de poliție
- Anti-discriminarea și poliția
- Combaterea infracțiunilor motivate de ură și a discursului instigator la ură
- Infracțiuni motivate de ură îndreptate împotriva persoanelor LGBT
- Cooperarea cu comunitățile locale LGBT
- Libertate, securitate și protecție pentru persoanele LGBT
- Provocările pe care le întâmpină comunitățile rome în Europa. Înțelegerea barierelor structurale și a provocărilor drepturilor omului cu care se confruntă comunitățile respective
- Stereotipuri, prejudecăți și discriminare – determinanți sociali și factori de luat în considerare în activitatea de poliție vizavi de minorități. Cum stereotipurile și prejudecățile pot influența percepțiile, atitudinile și comportamentele care întăresc discriminarea
- Tipuri de violări ale drepturilor omului împotriva persoanelor de etnie roma conform deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului
- Angajamente internaționale privind politicile publice privitoare la comunitățile rome – recomandări internaționale și regionale în domeniu
- Investigații ale poliției influențate de prejudecăți rasiale și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în presa scrisă

Perioada de monitorizare: ianuarie-decembrie 2014

Publicații naționale monitorizate: Adevărul, Cotidianul, Cronica Română, Curentul, Curierul Național, Evenimentul Zilei, Gazeta Sporturilor, Gândul, HotNews, Jurnalul Național, Mediafax, ProSport, România Liberă, Ziare.com.

Principalele evenimente semnificative pentru imaginea instituției în decursul anului 2014 au fost următoarele:

- Printr-o decizie fără precedent, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a amendat toate primăriile orașelor reședință de județ pentru modul în care a fost gestionat accesul persoanelor cu handicap în mijloacele de transport în comun. Singurii care nu au fost amendați sunt primarii din Sibiu și Miercurea Ciuc, unde s-a constatat că toate mijloacele de transport în comun sunt dotate corespunzător.
- Inspectoratul Școlar Brăila și Colegiul Național Gheorghe Murgoci au fost sancționate cu amendă contravențională, în cuantum de câte 2000 de lei, pentru mutarea disciplinară a unui elev cu sindromul Asperger la o altă unitate de învățământ, nerespectarea confidențialității stării de sănătate a acestuia, prin relatarea în presa locală a manifestărilor sale față de colegi.
- Primarul municipiului Târgu Mureș a fost amendat cu 8.000 de lei de C.N.C.D. pentru neinscripționarea bilingvă a unităților de învățământ preuniversitar din oraș. Acesta mai fusese sancționat de C.N.C.D. în 2011, cu avertisment, pentru neinscripționarea bilingvă a școlilor și grădinițelor din oraș.
- Fostul președinte Traian Băsescu a fost sancționat cu amendă contravențională în cuantum de 600 lei pentru afirmația conform căreia dintre romii nomazi “foarte puțini vor să muncească. Mulți dintre ei, în mod tradițional, trăiesc din ce fură.” Colegiul director a aplicat această amendă, ținând cont de faptul că președintele Traian Băsescu nu se afla la prima faptă de discriminare.
- C.N.C.D. a constatat că World Class România a avut un comportament discriminatoriu în cazul reclamat de Asociația Accept și de un cuplu de homosexuali care au fost agresați de clienți ai World Class în momentul în care au încercat să-și schimbe fetița în vestiarul bărbaților într-un hotel de lux din capitală. Ulterior, World Class Romania a decis interzicerea accesului persoanelor în vestiar însoțite de copii de sex opus, indiferent cât de mici și dependenți de părinți sunt aceștia. Clubul a oferit ca unică alternativă o toaletă publică unde să poată fi schimbați copiii. C.N.C.D. a decis că regula impusă de World Class este una discriminatorie.
- Senatorul Gabriela Vrânceanu Firea a fost sancționată cu avertisment de C.N.C.D., pentru afirmația despre familiile fără copii, formulată în cadrul unei conferințe de presă de la sediul PSD, Consiliul condamnând publicastfel de declarații, apreciind că sunt discriminatorii și

încalcă dreptul la demnitate al persoanelor.

- Cristian Tudor Popescu, a fost sancționat cu amendă contravențională în cuantum de 2000 de lei pentru publicarea în ziarul Gândul a unui articol, care aduce atingere demnității romilor și creează o atmosferă degradantă și ofensatoare la adresa persoanelor de etnie romă, cu următorul conținut: "Astă toamnă am participat la Paris la o întâlnire internațională. Cea mai neplăcută situație de care m-am lovit a fost confundarea, voită sau nu, a ȝiganilor autori de infrațiuni pe bandă rulantă în Franța cu românii. M-am străduit cât am putut să explic că acești ȝigani hoți, cerșetori, criminali, nu au legatură cu românii. Că au o cultură internațională a fărădelegii, proprie etniei lor, căreia trebuie să-i facă față întreaga Europa, nu România de una singură".
- Moderatorul emisiunii "Atac la cenzură", a fost sancționat cu amendă contravențională în cuantum de 1000 de lei. Dezbaterea apartenenței religioase a primarului municipiului Baia Mare, Cătălin Cherecheș, în mod public, în cadrul emisiunii TV "Atac la cenzură", prin care s-a pus la îndoială religia petentului ("este sau nu Cătălin Cherecheș ortodox, deși părinții și bunicii săi sunt catolici?"), fără ca reclamatul să se fi documentat în acest sens, provocând telespectatorii la opinii și mesaje cu caracter discriminatoriu, reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate al persoanei.
- Realizatorul TV Radu Banciu a fost sancționat cu o amendă de 5.000 de lei de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, pentru afirmațiile făcute la adresa cetățenilor din Republica Moldova. Într-o emisiune difuzată de postul de televiziune B1 TV, Banciu a lansat o serie de acuzații la adresa Republicii Moldova, precizând că această țară este „lider european” în ceea ce privește consumul de alcool, prostituție și analfabetism.
- C.N.C.D. a decis s-o amendeze cu 1.000 de lei pe o învățătoare de la o școală gimnazială din Ploiești pentru că nu a respectat, în cadrul unei ședințe cu părinții, confidențialitatea diagnosticului deficit de atenție cu hiperactivitate - ADHD pus unui elev. Învățătoarea a discutat în cadrul ședinței cu părinții despre diagnosticul de ADHD pus unui elev și s-a stabilit să se monteze camere de supraveghere în sala de curs pe motiv că elevul ar genera conflicte.
- Jurnalistul Ion Cristoiu a fost amendat cu 1.500 de lei de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru comentariile pe care le-a făcut la adresa lui Raed Arafat. Jurnalistul a scris că secretarul de stat a fost transformat, dintr-un student palestinian de pe vremea Dictaturii, în mahăr pe vremea Democrației. Cristoiu a mai scris despre Raed Arafat că este numit pe internet Calafat și că și-a găsit o utilitate: aceea de poșetă cu care Ponta îi dă în cap lui Băsescu.
- Cătălin Ștefan Ion (Cheloo) a fost amendat cu 3.000 de lei de către C.N.C.D. pentru declarațiile homofobe la adresa unui concurent gay, făcute într-una dintre edițiile show-ului „X Factor”, difuzat la Antena 1 în 2013.
- Nicolae Robu, primarul municipiului Timișoara, a fost amendat de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu 2.500 de lei pentru postări rasiste pe pagina sa de Facebook. Primarul din Timișoara a scris la începutul anului pe contul său că "după ce le-am cerut ȝiganilor să arate că 's-au modernizat' (...), le fac acum propunerea ca în loc să arate câți dinți

din aur au, câți galbeni, câți cocoșei, câte ghiuluri, ce mașini, etc., etc., să se laude prezentând în fotocopie adeverința cu sumele plătite ca taxe și impozite".

- Primarul din Constanța, Radu Mazăre, a fost sancționat de C.N.C.D. cu avertisment, după ce a comparat femeile de pe litoral cu păsări și a îndemnat turiștii să facă "bird watching" la Mamaia.
- Ministerul Sănătății a fost amendat cu 2.000 de lei de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru că nu a reglementat dreptul persoanelor cu deficiențe de auz de a avea permis de conducere.

Cheltuieli bugetare, date de ordin financiar și de personal

Execuția bugetară în anul 2014 a fost de 72%, bugetul alocat pentru Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării fiind prezentat pe capitole în tabelul alăturat:

mii lei-				
DENUMIRE INDICATOR	COD	ALOCAT	UTILIZAT	
Buget de stat	51.01	8,055	5,829	
Cheltuieli de personal	51.01.10	3,415	3,394	
Bunuri si servicii	51.01.20	691	625	
Alte transferuri	51.01.55	15	5	
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile	51.01.56	3,660	1,593	
Alte cheluieli	51.01.59	243	207	
Cheltuieli de capital	51.01.70	31	5	
Fonduri externe nerambursabile	51.08	595	327	

Aparatul de lucru al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

*În anul 2014, aparatul de lucru al C.N.C.D. a fost constituit din **89 de posturi din care 69 au fost finanțate**. La sfârșitul anului, din totalul posturilor erau **ocupate 65**.*

Media de vârstă este de 35 de ani.

94% salariați au studii superioare și 6 % studii medii.

Concluzii

Activitatea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării s-a desfășurat în anul 2014 în aproximativ aceiași parametri ca anul precedent. Se menține numărul ridicat de petiții trimise spre soluționare și, în același timp, numărul constatărilor faptelor de discriminare. Noutatea în anul 2014, în activitatea de soluționare, o constituie numărul cel mai mare de amenzi acordate în legătură cu faptele de discriminare (114) și recordul de a avea o hotărâre care cumulează cele mai multe amenzi dispuse în cadrul aceleiași spețe (39). Se menține situația ca totalul amenzilor dispuse să fie comparabil cu bugetul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării destinat proiectelor și activităților de prevenire, de informare și conștientizare a problematicei discriminării.

Rata hotărârilor Colegiului Director menținute de instanțele de judecată rămâne în mod constant ridicată (85%), ceea ce subliniază calitatea activității susținute a Direcției juridice.

Activitatea de prevenire a continuat în aceiași parametri, de resurse bugetare limitate. O importanță deosebită a avut continuarea parteneriatelor cu organizațiile neguvernamentale pentru desfășurarea unor proiecte și acțiuni derulate pe plan local și național, pentru acoperirea unor arii cât mai ample și diverse a problematicei nediscriminării. În domeniul prevenirii, noutatea o constă numărul crescut al proiectelor desfășurate din fonduri europene.

Se păstrează situațiile semnalate în anii anteriori, care vizează resursele umane și bugetare insuficiente în raport cu volumul ridicat al activității și complexității atribuțiilor Consiliului. Sediul instituției este inadecvat atât din punct de vedere administrativ precum și în ceea ce privește securitatea și protecția muncii personalului din aparatul de lucru al Consiliului.

Pentru Colegiul director al Consiliului, anul 2014 a reprezentat un ultim an în componența Colegiului format în anul 2010. În aprilie 2015, 6 dintre membrii Colegiului director și-au încheiat mandatul, urmând ca pentru posturile vacante să se organizeze alegeri. În această formulă, Colegiul și-a menținut gradul de independență în soluționarea petițiilor, respectarea termenelor de soluționare a petițiilor rămânând o preocupare activă. Pentru îmbunătățirea acestui aspect, alocarea resurselor financiare pentru achiziționarea unui soft de management al documentelor este imperios necesară.

Raportul de activitate relevă faptul că C.N.C.D. și-a îndeplinit atribuțiile legale la un nivel ridicat, păstrându-și independența și statutul de instituție respectată în domeniul drepturilor omului, atât la nivel național precum și cel internațional.

Componenta Colegiului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în anul 2014:

Csaba Ferenc ASZTALOS – Președinte
Sorina Claudia POPA – Vicepreședinte
Theodora BERTZI – membru Colegiu director
Luminița GHEORGHIU – membru Colegiu director
István HALLER – membru Colegiu director
Cristian JURA - membru Colegiu director
Maria LAZĂR - membru Colegiu director
Anamaria PANFILE - membru Colegiu director
Vasile Alexandru VASILE - membru Colegiu director

Contribuții la realizarea Raportului de activitate pentru anul 2014:

Mulțumesc pentru materialele, sprijinul și informațiile puse la dispoziție de către toate departamentele instituției, în elaborarea raportului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru anul 2014.

Observațiile, sugestiile sau recomandările le puteți oferi pe adresa andreea.banu@cncd.org.ro

Andreea Banu,
Șef Serviciul Managementul Proiectelor
Coordonatorul Raportului de activitate

2014
cncc